УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

НА 91-МУ ПОКЛИКАНИЙ ДО НЕБА

ГРУДЕНЬ
2014
№ 12 (262)

РОЗДУМИ: ЩО ТОБІ З БАГАТСТВА? 12 стор.

ВЛАДИКА СОФРОН МУДРИЙ, ЧСВВ 30 стор.

НА СВЯТО МИКОЛАЯ – ПОРОЗУМІЛИСЯ 39 стор.

«МІСІОНАР» на 2015 РІК!

Передплачуйте наш Католицький часопис «Місіонар» на 2015 рік!

Католицький щомісячний часопис «Місіонар» - проповідник Божої любові, яку він через друковане слово доносить до Вашого серця, до Вашої оселі. Тут Ви знайдете чимало цікавого матеріалу, корисного для Вашої душі: повчальні роздуми, дослідження, оповідання, свіжі церковні новини, особисті свідчення життя наших читачів, а також Ви самі можете стати не тільки читачем, а й дописувачем нашого журналу.

Нехай Господь благословить Вас і завжди буде з Вами!

Передплатний індекс 23959

Шукайте нас в каталозі видань України (с. 151)

Вартість передплати:

1 міс. -	3 міс. -	6 міс. -	11 міс. -
6,35 грн.	19,05 грн.	38,10 грн.	69,85 грн.

Плюс поштові витрати за доставку

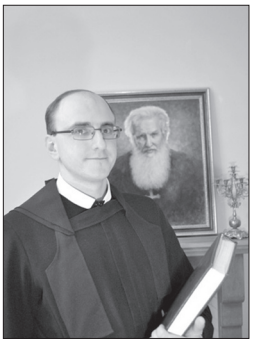

о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

ВИТРИВАЛІСТЬ У ВИПРОБУВАННЯХ

Дорогі наші читачі!

Ми – люди віри. Віра відкриває нам очі на невидиме, на те, чого не можна побачити тілесними очима, збагнути розумом, відчути дотиком. Щоденне наше життя – це подорож до вічності з Богом; і ми надіємося її осягнути лише завдяки вірі. На цьому шляху ми вірою долаємо численні труднощі й перешкоди. Хто загубив віру, той втратив надію на спасіння, того опустили сили під тягарем хреста різноманітних сумнівів та розчарувань. Саме тому так важливо не зневіритися, щоб подолати труднощі, бути витривалим у випробуваннях, які допускає в нашому житті Боже Провидіння. Коли переживаємо випробування, тоді радіймо, бо, будьмо певні, йдемо доброю дорогою, Божою, йдемо разом із терплячим Ісусом до щасливої вічності з Богом.

Час різдвяного посту (адвенту), у який нас впроваджує в грудні свята Церква, має нам допомогти скріпитися у вірі, щоб належно зустрінути Христа-Дитятко, Яке приходить у цей світ. Мусимо по-Божому подивитися на свій хрест, щоб увійти серцем у Різдвяну радість. Бог у своєму безмежному Милосерді не залишає людини, але як Добрий Пастир іде на пошуки овечки, яка загубилася серед темряви цього світу, ослабла у довір'ї до Бога, знесилена і зранена гріхом. Не чекаймо, як нерозумні юдеї і навіть апостоли, що Месія прийде і звільнить нас від болючих випробувань. Син Божий іде до нас, щоб разом з нами страждати і нести хрест. Людина віри не нарікає на болючі випробування, які переживає у житті, але в молитві дякує Богові за цей великий дар – бути близько Нього, приниженого і зараненого злобою гріха та холодністю людських сердець.

Апостол Павло закликає нас словами заохоти: «Любіть один одного братньою любов'ю. Пошаною один одного випереджайте. В ревності не будьте ліниві, духом горіть, Господеві служіть; веселі в надії, в горі терпеливі, в молитві витривалі» (Рим. 12:10-12). Ревна і щира молитва дасть нам силу бути нездоланними в терпінні, дасть надію на краще, зродить миле відчуття, що Бог зі мною у цій скрутній годині, коли здається, що все пропало.

Будьмо сильні та мужні в духовній боротьбі, не даймо згаснути вірі й надії на перемогу. Христос помер за нас, тому і ми віддаймо себе цілковито Богові. «Блаженний чоловік, що перетриває пробу, бо він, як буде випробуваний, дістане вінець життя» (Як. 1:12). Прийди, Господи Ісусе!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ с. 7

СВ. ВАСИЛІЙ ВЕЛИКИЙ с. 9

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА 2015 РІК БОЖИЙ с. 10

РОЗДУМИ НАД ЄВАНГЕЛІЄМ: ЩО ТОБІ З БАГАТСТВА? с. 12

ОСИП НАЗАРУК: ПІД ОМОФОРОМ БОГОРОДИЦІ с. 15

ШЕВЧЕНКО І ВАСИЛІЯНИ с. 17

СТАВЛЕННЯ ХРИСТИЯНИНА ДО ВІЙНИ с. 19

ЄВХАРИСТІЙНИЙ ПІСТ ЯК «ГОДИНА ОЧІКУВАННЯ» с. 21

БЛАЖЕННІ ЧИСТІ СЕРЦЕМ... с. 22

ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО СВ. МИКОЛАЯ с. 23

МИЛЕ СИВЕ ПОДРУЖЖЯ ЧИРКОВИХ, ЯКЕ НІ НА ЩО НЕ СКАРЖИТЬСЯ с. 25

СПРАВЖНІЙ ЧОЛОВІК – ВІРНИЙ с. 26

ЦАРИЦЯ КАРПАТ – ГОШІВСЬКА БОГОРОДИЦЯ с. 27

У ЛЬВОВІ ЩЕ ЦЬОГОРІЧ ПЕРЕПОХОВАЮТЬ ОСТАНКИ ПЕРШОДРУКАРЯ ІВАНА ФЕДОРОВИЧА с. 28

В ЗОНІ АТО ОРГАНІЗУЮТЬ ВЕРТЕП ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ с. 28

ПІСЛЯ 25 РОКІВ ПРАЦІ НА ВВС – В МОНАСТИР с. 28

ЧЕРНИЦЯ ПРОЖИЛА 25 РОКІВ У ТЮРМІ, ЩОБ ДОПОМАГАТИ УВ'ЯЗНЕНИМ с. 29

НОВИЙ РЕКОРД: НАЙДОВША ПРОПОВІДЬ, ТРИВАЛІСТЮ У 53 ГОДИНИ с. 29

ПАПА ПРИЗНАЧИВ СВОГО ПРЕДСТАВНИКА НА СВЯТКУВАННЯ У КИЄВІ с. 29

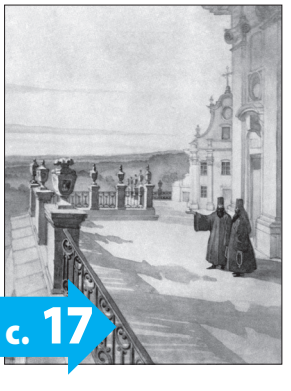
с. 17

с. 21

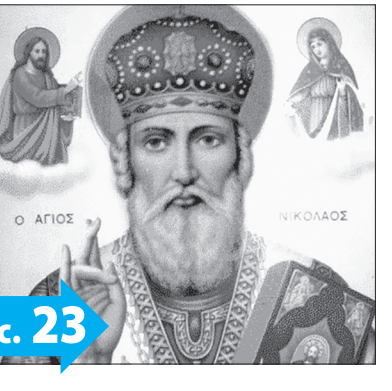

с. 23

«ЯК ВИДИМИЙ ЗНАК НЕВИДИМОЇ БОЖОЇ ЛАСКИ…» с. 30

ПАПА ФРАНЦИСК СКЛАВ ОСОБЛИВУ ПОДЯКУ СКАУТАМ ЗА «ПРАЦЮ У ЦЕРКВІ ТА СУСПІЛЬСТВІ» с. 32

МІСІЙНЕ ПАЛОМНИЦТВО ЗІ СВЯТИМ ПАПОЮ ІВАНОМ ПАВЛОМ II У ЖОВТАНЦЯХ с. 35

НА СВІТЛИЙ ЮВІЛЕЙ ПІШЛА ДО НЕБА СВІТЛА ДУША с. 36

НЕОНІЛЯ ЛИСКО с. 36

НА СВЯТО МИКОЛАЯ – ПОРОЗУМІЛИСЯ с. 38

АПОСТОЛЬСТВО ХВОРИХ с. 43

БЛАГОРОДНЕ СЕРЦЕ ОТЦЯ с. 48

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС с. 48

КРОСВОРД с. 50

с. 26

МІСІОНАР

Головний редактор:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Заступник Головного редактора
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Радакційна колегія:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Літературне редагування:
о. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ

Коректура:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
«Місіонар», вул. Б. Хмельницького, 36,
м. Львів, 79019
тел/факс: 255-38-15
e-mail: misionar@ukr.net
Наш сайт: www.misionar.info

Підписано до друку 28.11.2014 Формат 70x100 1/16.
Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5000 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2014

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

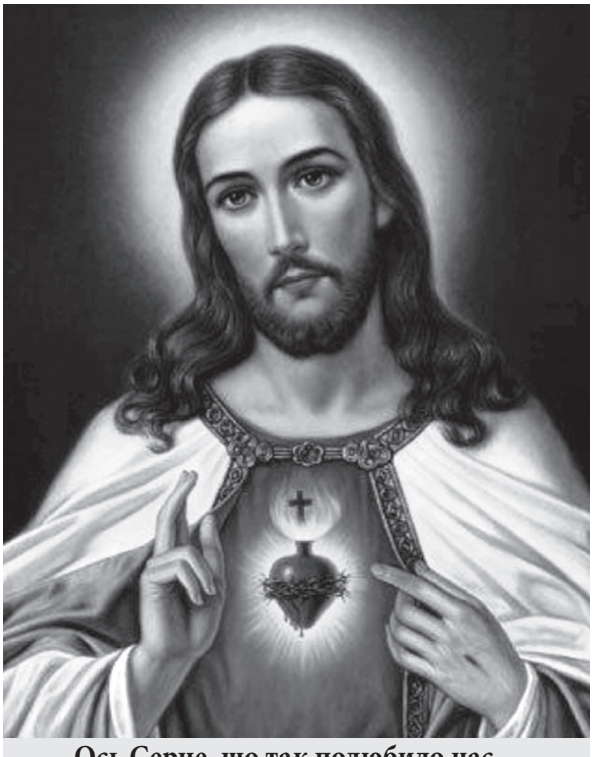

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на грудень

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: **Щоб Різдво Спасителя принесло мир і надію всім людям доброї волі.**

МІСІЙНИЙ: **Щоб родини, передаючи дітям цінний дар віри, були справжніми євангелізаторами.**

МІСЦЕВИЙ: **Щоб українці дедалі більше намагалися пізнати Слово Боже і правдиву Церкву, особливо в регіонах, поруйнованих безбожними режимами.**

ПОКРОВИТЕЛЬ: **великомучениця Катерина, 7 грудня**

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на січень

(З благословення Святішого Отця)

Підготував о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Загальний: За мир. За спільний вклад всіх релігій в турботу про мир

Ми живемо в час, коли війна стала для декого екзотикою: геополітика, через яку страждають прості люди, найновіша зброя, яку потрібно випробувати, влада, з якою можна експериментувати, наслідуючи диктаторів-кровопивць, і, врешті, цинічний спосіб – розважитися, провести час, зробити селфі на фоні трупа, не маючи вартостей вищих, ніж жага крові... Свого часу Папа Венедикт XVI писав, що замовчування суспільної ролі релігії веде до породження несправедливого суспільства, як також вчиняє неможливим утвердження справжнього та тривалого миру. Це своєрідний закид для тих людей, які мають можливість сказати своє слово про Бога у малому місті чи великій державі. Метою релігійного виховання є привити новим поколінням здатність розпізнавати в ближньому свого брата чи сестру. Ведучи мову про християнство, всі знають його внесок у розвиток цивілізації, коли щирий пошук Бога привів до більшої пошани гідності людини. Сьогодні в глобалізованому, позначеному багатоетнічними та багатоконфесійними суспільствами світі великі релігії можуть становити важливий фактор єдності та миру для людства. «Світ потребує Бога. Потребує моральних та духовних, спільних та загальних цінностей, а релігія може внести цінний вклад в їх шукання, у будування справедливого суспільного устрою на національному та міжнародному рівнях. Мир є Божим даром і одночасно проектом для здійснення, який ніколи не є повністю завершений», – писав Папа, додаючи, що суспільство, примирене з Богом, є набагато ближчим до миру, який не є просто відсутністю війни, ані плодом військового та економічного домінування, але процесом культурного, морального та духовного піднесення кожної людини та народу. В цьому змаганні потрібна, насамперед, «моральна зброя», яка додасть сили та авторитетності міжнародному праву. На превеликий жаль, не мають цієї «моральної зброї», навіть деякі духовні лідери світу. Не було б тисячі жертв наших співвітчизників, якщо б патріарх Кіріл, не допомагав президентові Путіну у грісі проти братнього народу, не було б сотні тисяч вбитих у Сирії, якщо б силу Башара аль-Асада, не підтримували вони обидва. Тільки наша спільна молитва за мир у світі, за те, щоб кожна релігія дбала про мости між людьми, а не про стіни (Папа Франциск), за їхнє щире покаяння зменшать гнів справедливого Бога, який все бачить, але не прийде «карати палицею»... ■

Місійний: За покликання до чернечого життя – за радість наслідування Христа і служіння бідним

Всі Чини і Згромадження беззастережно наслідують Христа, але особливої уваги заслуговує покликання святого Франциска. За словами літописця, «...для людей, які втопились у світі цьому, він став об'єктом великого подиву й прикладом смирення, що навернув їх до виправлення їхнього шляху життєвого і принесення покаяння за гріхи». Так францисканці підтвердили своє ім'я, яке дав їм засновник, – «мінорити», тобто менші брати, – бо

підкорялись усім, перебуваючи у смиренні й стані вбогості, виконуючи обов'язки, які іншим здалися б принизливими. Тома Челанський пише, що «увесь день ті, хто знав якенебудь ремесло, працювали без відпочинку; приходили вони й до притулків прокажених або в якесь інше місце, щоб усім слугувати з любов'ю та відданістю. Вони відмовлялись лише від такої служби, на якій їх могли очікувати наклеп і сварки, і робили лише святе і праведне, корисне і почесне, і таким способом подавали усім, з ким вони спілкувалися, приклад смирення і терпіння». Сам Франциск проводив час у постійних мандрівках італійськими містами і селищами, проголошуючи Царство Боже, проповідуючи мир, навчаючи спасінню й покаянню для очищення від гріхів. Проте сам Франциск залишався таким же смиренним і суворим до себе, яким і був. Він їв найгіршу їжу, часто спав на голій землі й дотримувався суворих постів. Однак, незважаючи на все це, він був відомий своєю добротою та веселістю і від своїх послідовників вимагав, щоб вони були веселими й приємними в спілкуванні з усіма. Франциск завжди уникав «впливу на маси». Відомо, що з багатолюдним зібранням він міг говорити, як з однією людиною, а з однією людиною – як з багатьма людьми. Мабуть, доцільно навести цитату Г. К. Честертона, яка найточніше змальовує ставлення Франциска до людей: «Для нього людина завжди була людиною й не губилася в густому натовпі, як не загубилася б на рівнині. Він поважав усіх, іншими словами, він не тільки любив, він з повагою ставився до кожного. Своєю винятковою силою він був зобов'язаний тому, що кожен, від Папи до злидаря, від султана в розшитому шатрі до останнього грабіжника у лісі, дивлячись у темні променисті очі, знав і відчував, що Франческо Бернардоне цікавиться саме ним, саме його неповторним життям від колиски й до могили. Кожен вірив, що саме його він приймає в серце, а не вносить у список, політичний або церковний». Саме цієї риси, саме такого ставлення до людей бракує деяким особам того чи іншого Чину, Згромадження у наш час і саме про таке наслідування Спасителя потрібно іноді не просто говорити, а "кричати", щоб покликані стали вибраними… ■

Місцевий: За християнське проведення Різдвяних свят, особливо у віддалених селах України

Попри те, що багато християнських звичаїв перегукуються з поганськими, які з плином часу стали народними, потрібно пам'ятати і зберігати основний зміст Різдва як події, коли Творець зробив перший реальний і фундаментальний крок до людини, пославши свого єдиного Сина на землю, завданням Якого було внести ясність у розум всіх дітей Божих – хто такий Отець, хто такий Бог, що таке віра, що таке храм і як має жити людина на грішній землі, щоб бути щасливою і повернутися до місця вічної радості. З народженням Спасителя прийшла благодать Нового Завіту, доповнюючи жорсткі старозавітні закони, але не усуваючи їх. Святкування цього найбільшого свята має відбуватися так, як у художника, який пише ікону. Його праці передують піст, сповідь, молитва, зібраність у думках і взаємне прощення ближнім. Тоді ікона промовить і вислухає вірних, які прибігатимуть з молитвою до святого чи до святої, зображених на іконі. Подібно і в кожній праці чи святкуванні ми залишаємо свій образ, знак, слово, жест у тій події, де ми є учасниками. Іноді наш образ може будувати, навертати, а іноді відлякувати й руйнувати... Зосереджуючись на події у Вифлеємі, усуваймо всі зайві клопоти, які перешкоджають нам читати історію спасіння... ■

Покровитель на січень:

св. Василій Великий

День в календарі: 14 січня

Святий Василій Великий народився 329 р. в Малій Азії, у головному місті Кападокії – Кесарії.

Його батько, що теж називався Василій, був визначним правником та водночас управляв в околиці Кесарії розлогими посілостями своєї жінки Емелії. Мати св. Василія Емелія, часто хворіла, тому виховувала дітей бабуня Макрина. Їй допомагала найстарша сестра св. Василія, яка теж називалася Макриною. Початкові знання Василій здобув від свого батька. Спостерігши великі здібності свого найстаршого сина до науки, батько послав його на подальші студії, спочатку до Каппадокійської Кесарії, а відтак до Царгороду. У 356 році Василій повернувся додому й став професором красномовства в Кесарії. Але після смерті свого брата Навкратія у 357 р. покинув професорство, охрестився та обрав монаший спосіб життя. У 357 – 358 рр. відбув подорож до Єгипту, під час якої запізнався з існуючими на той час способами чернечого життя. Повернувшись, оселився на самоті в Анезії і тут збудував перший монастир спільного життя. В роках 360 – 362 Василій зорганізував монаші спільноти в провінціях Понту, Кападокії і Вірменії. 364 р. єпископ Євсевій висвятив його на священика, а по смерті єп. Євсевія, 370 року, Василій був висвячений на єпископа Кесарії Кападокійської.

Як єпископ і чернець Василій відзначався такими рисами: глибоке духовне життя, відстоювання правд християнської віри, боротьба з єретиками, невтомна праця для розвитку монашого життя, будівництво монастирів і заснування монаших спільнот, ініціювання добродійних акцій, заснування сиротинців і притулків для похилих віком та опущених, які були названі «Василіядами». Його послідовниками є ченці-василіяни.

Відійшов до вічності Василій 1 січня 379 року. За невтомну працю і високу духовність отримав титул «Великий». ■

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на 2015 рік Божий

(З благословення Святішого Отця)

СІЧЕНЬ

Загальний: За мир. За спільний вклад всіх релігій в турботу про мир.
Місійний: За покликання до чернечого життя – за радість наслідування Христа і служіння бідним.
Місцевий: За християнське святкування Різдвяних свят, особливо у віддалених селах України.
Покровитель: св.Василій Великий

ЛЮТИЙ

Загальний: За ув'язнених. За новий початок життя у своїй гідності.
Місійний: За розлучених – за прийняття і допомогу в християнських спільнотах.
Місцевий: За майбутнє дітей зі Сходу України, які стали жертвами війни.
Покровитель: мученик Партеній

БЕРЕЗЕНЬ

Загальний: За вчених. За їхнє служіння на благо людства.
Місійний: За Євангелізацію – за те, щоб вклад жінок оцінювали належно.
Місцевий: За взаємне порозуміння у родинах, де чоловік і жінка будують справжню домашню Церкву.
Покровитель: св. Венедикт

КВІТЕНЬ

Загальний: За творіння як Божий дар. Щоб люди сприймали творіння як дар, який Бог довірив людині.
Місійний: За переслідуваних християн – щоб вони відчували утіху Воскреслого і солідарність всіх Церков.
Місцевий: За збереження давньої традиції, щоб бабусі й дідусі були учасниками виховання внуків.
Покровитель: св. Василіса

ТРАВЕНЬ

Загальний: За тих, хто страждає. За увагу до хворих і бідних.
Місійний: За відкритість на Благу Вістку. Хай Марія скріпляє готовість свідчити Христа.
Місцевий: За дівчат, які входять до парафіяльних спільнот, за їхнє майбутнє подружнє життя.
Покровитель: св. Пахомій

ЧЕРВЕНЬ

Загальний: За емігрантів і біженців. Щоб вони були прийняті з повагою і знайшли розуміння.
Місійний: За покликання – щоб зустріч з Христом вела молодих людей до священства або монашества.
Місцевий: За зростання духовного й інтелектуального рівня українського села.
Покровитель: св. Олена

ЛИПЕНЬ

Загальний: За політичну відповідальність – щоб її розуміли і практикували як вираз любові.
Місійний: За бідних в Латинській Америці – за дух братерства в суспільстві.
Місцевий: За те, щоб ми думали про Україну, не тільки як землю наших дідів, але і землю наших дітей.
Покровителі: Володимир і Ольга

СЕРПЕНЬ

Загальний: За волонтерів – за щире служіння потребуючим.
Місійний: За відкинених – щоб ми стали ближніми для тих, хто живе на узбіччі суспільства.
Місцевий: За зосередження і свідому присутність вірних на Богослужіннях.
Покровителі: Борис і Гліб

ВЕРЕСЕНЬ

Загальний: За можливості для молоді – щоб молодь мала доступ до освіти і роботи.
Місійний: За катехитів – щоб вони своїм життям підтверджували свою надію.
Місцевий: За можливість малозабезпечених отримати гідну медичну допомогу.
Покровитель: св. Августин

ЖОВТЕНЬ

Загальний: Щоб повністю був ліквідований ґрунт для торгівлі людьми як сучасної форми рабства.
Місійний: За місії в Азії – за місіонерський дух для азіатських спільнот.
Місцевий: За віддане, ретельне служіння священнослужителів у сільських парафіях, за викорінення недбальства й поспіху.
Покровитель: св. Роман Сладкопівець

ЛИСТОПАД

Загальний: За діалог між інакомислячими – за особисті розмови з людьми іншого світогляду.
Місійний: За настоятелів церков – щоб їхня діяльна любов до людей оживила їхню надію.
Місцевий: За свідоме бажання дорослих дітей відвідувати і телефонувати стареньким батькам.
Покровитель: св. Йосафата Гордашевська

ГРУДЕНЬ

Загальний: За живий досвід Божого Милосердя – Бог не перестає нам дарувати прощення.
Місійний: За сім'ї – нехай буде для них Різдво Христове знаком надії.
Місцевий: За добробут в країні й за щире прагнення будувати рідну хату.
Покровитель: св. Миколай

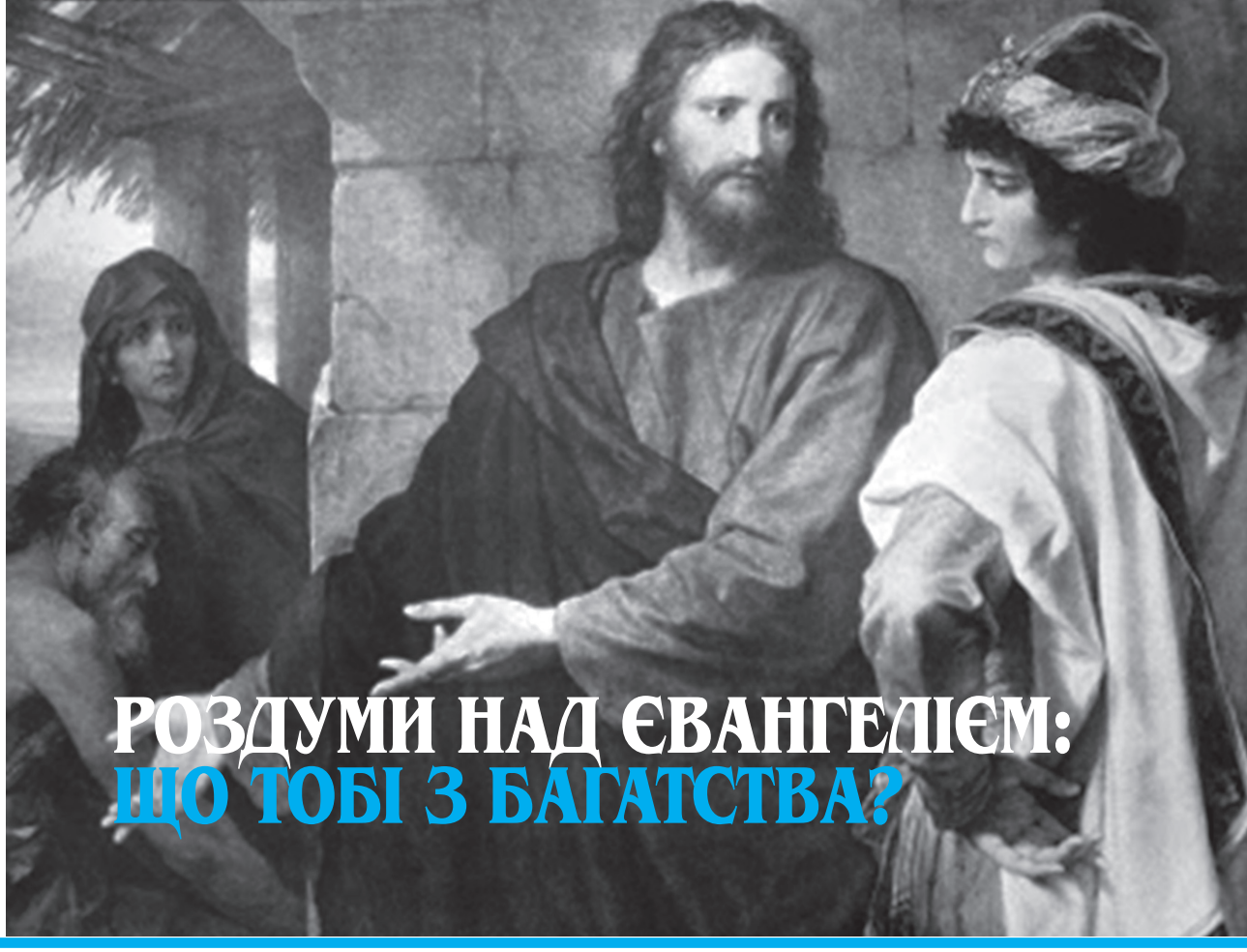

РОЗДУМИ НАД ЄВАНГЕЛІЄМ: ЩО ТОБІ З БАГАТСТВА?

о. Йосафат ВОРОЦЯНКА, ЧСВВ

І він розповів їм цю притчу: В одного багача земля вродила гарно. І почав він міркувати, кажучи сам до себе: Що мені робити? Не маю де звезти врожай мій! І каже: Ось що я зроблю: розберу мої стодоли, більші побудую і зберу туди все збіжжя і ввесь мій достаток та й скажу душі своїй: Душе моя! Маєш добра багато в запасі на багато років! Спочивай собі, їж, пий і веселися! А Бог сказав до нього: Безумний! Цієї ж ночі душу твою заберуть у тебе, а те, що ти зібрав, кому воно буде? Отак воно з тим, хто збирає для себе, замість щоб багатіти в Бога. (Лк. 12:16-21)

1. Фортуна.

Притча про «нерозумного багача» розпочинається словами «В одного багача земля вродила гарно» (Лк. 12:16). Заможний чоловік, який живе з того, що займається землеробством, зібрав гарний урожай. Ми б сьогодні сказали: «Йому пофартило, усміхнулася доля». Напевно, була гарна відповідна погода, вчасно падали дощі, світило тепле сонечко, помірно зігрівало землю, і зерно, яке він посіяв, принесло гарний урожай. Чого ще йому бракує? Все вдалося. Тепер він буде забезпечений на досить довгий час. Його життя мало б перетворитися на «земний рай». По-перше, він сам забезпечений хлібом. А по-друге, він матиме великий прибуток із зерна, що його продасть тим, хто потребуватиме.

Початок цієї притчі засвідчує доконаний факт: «багач отримав гарний урожай». Доконаний факт є тоді, коли подія дійсно відбулася. Те, чого ми прагнемо, стає дійсністю, реальністю. Однак продовження у цій історії

з багачем є недоконаним фактом. У пана є багато планів. Не все іде так гладко, як йому хотілося б. Виникає перша проблема: куди подіти збіжжя? Стодоли виявилися замалі, щоб у них помістити весь прибуток, тому треба будувати нові. Отож, він планує розібрати старі й нові збудувати, звезти туди усе збіжжя і весь достаток.

Коли подивимося на цю історію з багачем, то побачимо самих себе. Ми поводимося подібно, як він. Можливо, бували такі випадки, що хтось виграв у лотерею, наприклад – мільйон гривень. Спершу людина перебуває в стані ейфорії від перемоги, що їй поталанило. Та вже згодом починаються перші проблеми: як забрати свій виграш, куди подіти гроші (у який вкласти банк, чи бізнес), як забезпечити їх охорону? І людина не спить ночами, переживаючи ці всі клопоти. Через постійні стреси і недоспані ночі починається нервовий зрив, депресія. І здавалося, що гроші мали б принести спокій, але навпаки вносять неспокій і тривогу в людське життя. «Що мені робити? Не маю де звезти врожай мій!» (Лк. 12:17).

Сам достаток як такий не є поганим. Гроші самі по собі не є поганою річчю. Але якщо людина належно до них відноситься. Якщо вона не ставить збагачення на найвищий щабель свого життя, на найбільшу ціль у житті, яку має осягнути. Звичайно, що вони є необхідні для життя людини і було б дивним, коли людина не працювала б і не отримувала за це нагороду. Однак, якщо вона ставить собі за мету лише працювати, працювати і працювати, аби заробити як найбільше, забуваючи про Бога і ближнього, тоді вони перетворюються на божка для людини.

2. Неправда.

Врожай – це хліб. У Святому Письмі хліб означає забезпечення. Євангельський багач шукає забезпечення. Він чується вразливим, незахищеним і шукає безпеки у достатку. Кожна людина прагне чутися у безпеці. Дитина, що знаходиться на руках у матері чи батька, почувається безпечно. Дівчина в обіймах хлопця чується у безпеці. Відчуття безпеки є цілком природнім, бо його Бог вклав у своє розумне створіння.

Почуття безпеки часто асоціюються у нас із хлібом. Ситий – значить, безпечний. Але ми обманюємо самих себе. «Чоловік житиме не єдиним хлібом» (Мт. 4:3). Людина обманює себе, можливо, навіть не помічаючи цього. До речі, ми дуже любимо обманювати самі себе. Навіть в тому випадку, коли думаємо, що будемо щасливими, маючи якнайбільше грошей. Неправда. Мільйони ніколи не зроблять людину щасливою.

Євангельський багач теж обманював себе. «…Скажу душі моїй: Душе моя! Маєш добра багато в запасі на багато років! Спочивай собі, їж, пий і веселися!» (Лк. 12:19). В глибині душі він усвідомлював, що цей достаток не зробить його щасливим, хіба що від щоденного спочинку він стане лінивим, від постійного обжерства – товстим, а від пиятики – п'яницею.

Багач не думає про те, щоб поділитися своїм достатком з біднішими від себе, щоб дати трохи збіжжя якійсь удові чи сироті. Він зовсім не думає про ближнього, лише про себе. Головне – щоб йому було добре. Саме в цьому й полягає його найбільша помилка. Думати лише про себе – це поступово помирати. Думати про інших – жити.

Справжньою безпекою для людини є Бог. Ніякі достатки не в силі замінити Божої любові й милосердя. Тому ми мали б стати дітьми, що знаходяться на руках у Небесного Отця. Щоб не померти, треба поручити своє життя в руки Божі. Не міняймо «долоні нашого Батька» на земні достатки.

3. Смерть.

Один чоловік вкладав великі гроші в страхову компанію, підписуючи договір про по-

вне медичне та соціальне страхування. Коли він захворів на невиліковну недугу, тоді часто дивився на той підписаний папір і підсміхався сам з себе, кажучи: «Я то дав великі гроші і підписав цей папір, а от Бог, чи Він затвердив?»

Смерть заспокоює всяку життєву суєту людини, заспокоює наш гамір і біганину за непотрібним. Людина метушиться, непокоїться про різні справи, планує щось, але в одну мить все валиться. Хотілося б ще це і те зробити, туди піти, це сказати, однак все закінчено. Вже не можемо діяти. Бездиханне тіло лежить у гробі, а безсмертна душа стоїть перед Богом. Так чисто по-людськи ми думаємо, що людині треба б ще жити і жити: вчитися, працювати, дружити, кохати, одним словом – насолоджуватися життям. Але ці всі плани вже не мають сенсу, бо смерть їх перекреслила.

У притчі Бог називає багача безумним, тобто без розуму, або, як ми кажемо, нерозумним. Ця безумність полягає у тому, що багатій забув про смерть. Бог пригадує йому про неї: «Цієї ж ночі душу твою заберуть у тебе, а те, що ти зібрав, кому воно буде?» (Лк. 12:20). Безумність людини полягає в тому, що вона живе і мислить так, наче б ніколи не мала вмерти. Багатства від смерті не рятують. Ми можемо викупитися від штрафів, від ув'язнення, від служби в армії, від сплати податків, але від смерті викупитися неможливо. Цей момент приходить неждано і негадано, наче злодій. Деколи людина грішить-грішить, кажучи сама до себе: «А, буду в похилому віці, як мої дідусь і бабуся, тоді ходитиму до Церкви, молитимусь багато, посповідаюся», – і не доживає до такого віку. Зранку зібралася йти на роботу, вийшла на зупинку маршрутки, тут зненацька мчиться на «Порше Кайєн» якийсь «мажор», збив людину на смерть і все. Крапка.

Латинський вислів пригадує нам: «Memento mori» – «Пам'ятай про смерть». Пам'ятай про те, що твоє тіло є смертне, короткочасне, минуще, а душа безсмертна. Дбай за душу, тому що не знаєш, коли прийде цей момент прощання зі світом. Будь розумним. Перестань обманювати себе. Не живи ілюзіями і вигадками, але правдою. Ніколи ніякі забезпечення не врятували людину від зустрічі із Богом. Скільки вже століть людство намагається винайти еліксир молодості, скільки часу винаходять ліки від важких недуг, однак їх нема. Організм людини старіє, і вона вмирає, хвороби прогресують, життя згасає. Натомість Бог ніколи не вмирає, Він є Вічний. І безсмертна душа повертається до Нього.

Перед Богом усі рівні: царі, імператори, президенти, прем'єр-міністри, банкіри і прості люди. Бог не робить між нами різниці. Усі ми належимо йому, і усі будемо суджені Його справедливим судом. Тому вповільнімо ритм власного життя. Знайдімо у нашому «щільному графіку» кілька хвилин для Бога. Посидьмо кілька хвилин в тиші із пам'яттю про Нього. ■

Молімося: ***«Убогий Господи! Ти народився у чужій стаєнці і в чужому гробі був похований. Справді, Ти був найубогішим з усіх людей. Своєю поставою Ти показав, що безпека не залежить від достатку, але від Бога. Визволи нас із павутини обману, якою нас обмотує диявол. Навчи користуватися усім настільки, наскільки нам буде необхідно, пам'ятаючи теж про наших братів і сестер, які потребують найнеобхіднішого і не в спромозі забезпечити себе цим. Обдаруй нас любов'ю до наших ближніх. Закарбуй золотими літерами в нашій пам'яті, що все проминає, і ми теж. Даруй постійну пам'ять про безсмертну душу. Приготуй нас до цього моменту зустрічі з Тобою, Творцем і Господом нашим. Амінь».***

Осип Назарук: ПІД ОМОФОРОМ БОГОРОДИЦІ

Петро ШКРАБ'ЮК,
З книги «Сто кроків до Храму: невідоме про відоме»

Звертання до Бога – це потреба кожної християнської душі, котра вірить у небесну ласку – і не тільки вірить, а й довіряє. Вірить, що Господь почує її благання і допоможе. "Просіть, і дасться вам, – каже Христос. – Шукайте, і знайдете; стукайте, і відчинять вам. Кожний-бо, хто просить, одержує…" (Мт. 7:7-8).

Про силу молитви і не лише до Бога, а й до ангела-хоронителя, до святих, до Богородиці, написано сотні книг. Наведено тисячі фактів про те, як глибоко проймаюча молитва зцілила, очистила, врятувала... Про один із таких небуденних випадків я й хочу розповісти, тим більше, що він стався з людиною, якій я беззастережно довіряю. Це журналіст, письменник і політик, за фахом – адвокат Осип Назарук. Його життєпис надзвичайно колоритний і до певної міри віддзеркалює суспільно-політичні та церковні події першої половини XX століття.

Осип Назарук народився 31 серпня 1883 р. в Бучачі на Тернопільщині. У 1902 – 1908 роках навчався на юридичному факультеті Віденського університету. Там здобув науковий ступінь доктора світського та церковного права. Ще студентом вступив до Української радикальної партії, яка виступала проти духовенства. Само собою зрозуміло, що погляди радикалів поділяв Назарук, адже був не просто рядовим членом партії, а членом її управи, співредактором, а згодом головним редактором газети "Громадський голос".

Та після Визвольних змагань, в яких Назарук взяв діяльну участь, світогляд його різко змінився. Про це сам він писав так: "Ту засадничу зміну пережив я в роках 1922–1927, поза українською національною територією, в далекій Канаді і в Сполучних Штатах Америки. Щойно кількалітній побут за океаном і обсервація тамошніх людей англосаксонської раси та їх відносин переорали мої погляди і привички в думанню. На тім переораним ґрунті виріс і вернувся до краю зовсім інакший чоловік: віруючий в Бога монархіст, католик, противник радикалізму і соціялізму, консерватист".

Внаслідок повернення до віри, до Бога Станиславівський єпископ Григорій Хомишин з 1 січня 1928 року призначив Назарука головним редактором українського католицького часопису "Нова зоря". Це видання Назарук провадив аж до вступу до Львова Червоної Армії 22 вересня 1939 року. Десять днів Назарук вагався: втікати чи ні? Та коли почув про перші арешти українських діячів, постановив утікати. З величезними труднощами добрався вщерть переповненим потягом до Рави-Руської, звідти найнятою підводою доїхав із супутником-інженером до села Любичі Князівської (зараз вона під владою Польщі) і зупинився на ніч у священика Ігнатія Зайця. Тут і опинився на грані життя і смерті.

"Ми щойно з'їли вечерю, – згадував Назарук, – як увійшла пані дому й повідомила нас з острахом, що прийшли два совітські офіцери, мабуть, з чрезвичайки, і питають за нами". Назарук та інженер змушені були вийти з теплої кімнати на ґанок, на дощ, де у світлі ручного ліхтарика угледіли двох чекістів, а за ними солдатів із примкнутими штиками.

Назарук мав чого боятися. Адже він був знаний не тільки як редактор християнської, та ще й католицької, "Нової зорі", але і як політичний діяч. Під час Першої світової війни Назарук керував Пресовою – так вона називалася – Квартирою Українських Січових Стрільців. У лис-

топаді 1918 як член Української Національної Ради, тобто парламенту ЗУНР, їздив до Павла Скоропадського просити військової допомоги у війні проти поляків; він же взяв участь у протигетьманському повстанні і став в уряді Директорії міністром Головного управління преси та інформації, а через півроку очолив Пресову Квартиру Української Галицької Армії, редаґував газету "Стрілець".

Опісля – еміграція. Відень, потім – Канада, де збирав серед тутешніх українських поселенців кошти для Національної Оборони. Відтак США – Чикаґо і Філядельфія, де редаґував газети "Січові вісті" та "Америка". А влітку 1927 р. – повернення до Львова, журналістська та письменницька праця, публікація численних статей та споминів, повістей, як от "Роксолана", брошур, серед яких – "Робітництво і релігія". А також членство в Контактному комітеті у Львові, мета якого – об'єднання всіх українських громадсько-політичних сил у боротьбі як проти польської, так і російської експансії.

Отож, писав Назарук у спогадах "Зі Львова до Варшави", "*почування того, що мені загрожує, мав я в такій великій мірі, що відразу зачав молитися. До Богоматери. А щойно потому змовив я й Отченаш – всім серцем своїм... я був так захоплений і перенятий молитвою, що навіть не чув всіх запитань, звернених до мого товариша подорожі, інженера Б. Його питав старший ранґою офіцер, мене молодший ранґою. І се було моє щастя, бо молодший ранґою завдавав мені значно менше питань просто тому, щоб не перешкоджати старшому в допиті. Коли я помолився, зазнав я дивного враження, якого досі в житті не зазнавав: здавалося мені, що омофор Богоматери оточив мене, немов якийсь кльот з приємно теплої матерії, й, обнявши собою, відгородив від двох чекістів так, що я почувся зовсім безпечний. І ще здалося мені тоді, немов би вся та візита не дотичила мене – в нічім і ніяким чином. Я почувався тут радше свідком*".

Зустріч з чекістами нагадала Назарукові грудень 1918 року, коли у Святошині під Києвом його, Євгена Коновальця та інших українських старшин вели на розстріл російські білогвардійці, які служили в гетьмана. Тоді появилось відчуття, що розстрілу не буде, бо він ще має написати чимало літературних праць. Така сама думка майнула і в Любичі Князівському, зокрема, про те, що він ще напише спогад про цю небезпечну подорож до Варшави.

"На думку, що в описі моєї утечі, – каже далі Назарук, – треба буде описати отсю пригоду з чекістами та дивне враження цілковитого почуття безпеки під омофором Богоматери, зробилося мені прикро: я заздалегідь побоювався, що хтось з читачів міг би припустити, що я се видумав. Але зараз пригадалися слова Спасителя: хто мене виречеться перед людьми, того й я виречуся перед Вітцем моїм – і я твердо постановив описати все, нічого не скриваючи". Тим часом енкаведист почав допитуватися, чи Назарук теж із Варшави, чи має тут, у селі, знайомих і таке інше.

"Не пам'ятаю, – зізнається Назарук, – що я йому відповів на те дуже небезпечне твердження і питання. Здається, що я говорив щось, аби говорити, без зв'язку, але він уже не звертав на те уваги. І навіть леґітимації від мене не зажадав: се могло погубити нас обидвох. Але омофор очевидно заслоняв мене". Щодо справжньої леґітимації (посвідки про особу), то Назарук її не мав. А мав "перепустку" до Варшави, яку йому видав адміністратор Успенської церкви у Львові о. Дем'ян Лопатинський.

І все ж завдяки ласці Богоматері Назарук із своїм супутником добралися до Варшави, а через п'ять місяців переїхав до Кракова, де й написав цитовані мною спогади, що їх упорядкував і 1995 року видав зі своєю передмовою та примітками професор Михайло Швагуляк. "Тут постановляю собі, – завершував спогади Назарук, – решту свого життя присвятити тій найпотрібнішій, а такій занедбаній роботі, якої майже ніхто в нас не робив зі світських і яку також духовні робили доволі рідко: оживленню релігійного життя в нашім народі". ■

ШЕВЧЕНКО І ВАСИЛІЯНИ

о. Климентій СТАСІВ, ЧСВВ

Переплетіння доленосних подій, відгомін глибинних ідей, що змінювали хід історії та підносили цілі народи до вершин своєї національної самобутності – усе це промисли Божі. Важливо лишень вгледіти їх у часоплині буття. Так неминуче перетнулися в Божій системі координат шляхи українського генія Тараса Шевченка та Отців Василіян. Адже з життям та творчістю Шевченка тісно пов'язані деякі василіянські монастирі, зокрема Почаївська лавра, до якої він прибув як прочанин, щоб зустрітися з Богом на молитві та прославити це святе місце даром свого непересічного таланту, а також Підгорецький монастир на Пліснеську, в якому ченці-василіяни вперше занесли молитву за упокій його душі та віками берегли пам'ять про великого «апостола правди і науки». Ще інший – Канівський монастир василіян, при якому колись діяла парафіяльна школа, заснована в 1781 році архимандритом Боніфатієм Фізікевичем, яку згодом королівська комісія визнала вищою школою.

Глибоко віруюча людина, яка ніколи не розлучалася зі Святим Письмом, Поет, що джерелом святої волі і правди вважав Бога, пророк з милості Божої Тарас Шевченко і Василіянський Чин несли своєму народові Слово. «І на сторожі коло їх поставлю слово», – писав Тарас Шевченко 15 лютого 1859 року в умовах бездержавності, царського свавілля, заборони української мови та культури. Величезна спадщина, втілена в друкованих виданнях, зокрема Почаївського друкарського осередку, який відібрали у василіян 1831 року, упродовж наступних століть живила українське християнство книгою і стояла на сторожі нескореної нації зі Словом.

Восени 1846 р. за дорученням Археографічної комісії Тарас Шевченко їздив на Поділля і Волинь збирати народну пісенну спадщину, старовинні документи, замальовувати історичні та архітектурні пам'ятки. Так він прибув до Почаївської обителі, де вже протягом п'ятнадцяти років панувала Російська православна церква. Шевченко виконав тут чотири акварельні малюнки, зокрема «У соборі Почаївської лаври» та «Почаївська лавра з півдня», два ескізи і начерк з видами Почаївської лаври.

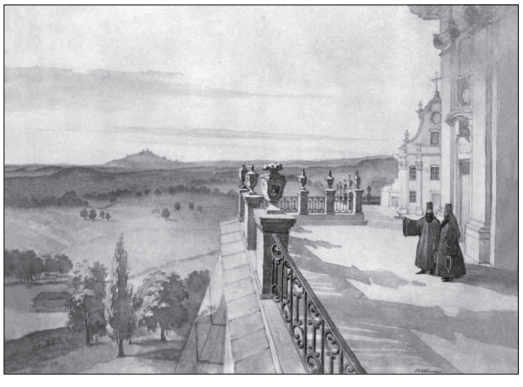

Приїхавши до Почаєва, Шевченко не міг не знати, що усе це створили василіяни в понад столітній період, і до їхнього приходу Почаїв не був великим духовним та культурним паломницьким центром, а звичайним місцем. Ще й досі усе тут нагадувало недавнє служіння та молитовну присутність ченців-василіян.

Тарас Шевченко здолав сотні кілометрів, щоб побувати у цій прекрасній Почаївській святині, з балкона якої у 1846 році намалював краєвид, а також інтер'єр храму та багато інших релігійних картин. Не має найменшого сумніву в тому, що це святе місце справило великий духовний вплив на світлу та багату душу Шевченка, що він пізніше відображав у своїх невмирущих релігійних творах та художніх шедеврах.

На картині з балкону Почаївського собору ми бачимо, як Шевченко дивиться на

Галичину, на рідний йому край, звідки походила його мама Катерина Бойко. Знаємо, як о. Маркіян Шашкевич цінував лірику Кобзаря з метою вивчення і широкої популяризації. Можливо, Тарасів погляд сягає Високого замку у Львові, а під ним він бачить василіянський монастир св. Онуфрія, звідки поширилося книгодрукування по Україні. Ймовірно, великий вплив справили на Тараса Шевченка книги Почаївської друкарні, які він тримав у руках, особливо Почаївський «Богогласник». Адже генієве слово, його пророчий дух не знають меж, долають кордони, що розділяють українську землю.

Отці Василіяни були і є близькими до Шевченка навіть тоді, коли його душа переставилася до Бога. Після смерті Великого Кобзаря вони першими вшанували його пам'ять у Підгорецькому монастирі, що лишень потверджує їхню близькість до генія української нації. Це засвідчує запис у Пом'янику Підгорецького монастиря ЧСВВ, який вміщає дуже цінну письмову згадку про вшанування пам'яті Тараса Шевченка. Так на 86 аркуші цього Пом'яника рукою василіянського ченця записано: «*Помяни Господи душу усопшаго Тарасія*»[1]. Справа дописано, що це поминання вписано 1861 року в пам'ять «… *усопшаго поета Тарасія Шевченька…*». Отож у 1861 році в Підгорецькому монастирі ЧСВВ відбулася перша в Україні панахида за Тарасом Шевченком в рік його смерті.

Це перше після смерті Тараса Шевченка публічне вшанування великого сина українського народу, яке склали василіяни в Галичині після його смерті, вияв їхньої синівської любові, великої вдячності та особливої близькості до генія нації і великого Пророка, який виходить далеко поза рамки свого часу і стає чинником оновлення і пробудження народу.

Запис у монастирському Пом'янику означав не лише звичайну молитву за померлого один раз в 1861 році, а обов'язок ченців-василіян довіку спогадувати його у своїх молитвах. Окрім усього, цей запис свідчив, що духовна та світська інтеліґенція Галичини й Наддніпрянщини усвідомлювали себе одним великим народом, з однією мовою і культурою, поєднані одним Пророком Тарасом Шевченком і після його смерті.

У тогочасних монастирях записи у книгах робила освічена, неупереджена людина, здебільшого ігумен. Тож до запису в Підгорецькому

[1] *Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України. Відділ рукописів (далі ЛНБ Відділ рукописів).- Ф. 3.- Од.зб. МВ-105.- Арк. 86*

Пом'янику спричинився о. Климентій Сарницький, ЧСВВ, – майбутній ректор Львівського Університету (двічі), а також Протоігумен Галицької Провінції Отців Василіян. Як високодуховна, освіченою людина він був знайомий з творчістю Тараса Шевченка та зміг доцінити його велич і значення для українського народу. У василіянських колах побутує думка, що тим прочанином із Золочева, що подав це молитовне намірення до одного з найголовніших василіянських монастирів, саме був тодішній ігумен о. Климентій Сарницький, ЧСВВ.

Цікавий факт про хрещення Тараса Шевченка подає у своїй книзі «Християнство Тараса Шевченка» Дмитро Степовик, покликаючись на священика Семена Посіка, який стверджує, що на Правобережній Україні православ'я було запроваджене російським царем в 1834-1838 роках. Отож Шевченко був охрещений як греко-католик[2].

Архівні документи минулих епох підтверджують глибоку єдність василіян із великим Кобзарем. Дуже знаково, що в ювілей 200-річчя Т. Шевченка Отці Василіяни у видавництві «Місіонер» видали три книги про Т. Шевченка: «Християнство Шевченка» Дмитра Степовика, «Бог і Шевченко: як розуміти імена Божі та віру поета?» о. Мисаїла Шевченківа, «Жити за Шевченком зможемо?» Лідії Купчик.

Слово, богонатхненне, величне, полум'яне, щире і правдиве, стало на сторожі великого християнського народу. Слово Біблійне і Слово Шевченкове, Слово, століттями плекане василіянськими книгодрукарями, стали оберегами від химерної недолі, що взяла в лещата страждальну українську націю. І «на оновленій землі» наших днів черпаємо з цього джерела мудрості – а воно немає дна, як немає його Божа ласка для всіх сущих в незалежній соборній Україні. ■

[2] *Степовик Д. Християнство Тараса Шевченка. – Львів: Місіонер, 2014. – С. 27.*

СТАВЛЕННЯ ХРИСТИЯНИНА ДО ВІЙНИ

бр. Лука ГОРГОТА, ЧСВВ

«Від миру ніщо не гине, війна – може занапастите все» (Пій XII).

Позиція Церкви щодо будь-яких воєнних конфліктів завжди є однозначна – мир. Війна приносить лише насильство і зло. Там, де є зло, Бога не існує. Проте ніколи не можна робити Бога «винуватцем» війн і того зла, яке вони приносять у дім багатьох людей.

Війна виникає із добровільного вибору людини, внаслідок чого відбувається порушення Божого і людського порядку. Війна приносить повний хаос для людини. Церква завжди закликатиме і благословлятиме до підтримки миру. Проте підтримка і поширення миру завжди є важким процесом. Підтримка миру проявляється не лише у відсутності воєнних дій, але у повазі до гідності іншого, а також у вияві справедливості і толерації, як особистої так і суспільної.

XX ст. показало людству все жахіття війни, величезний обсяг втрат: людських, матеріальних, психологічних і моральних нищень особи. Але, на жаль, висновків зроблено дуже мало. Надалі відбувається стрімкий розвиток зброї (ядерної, біологічної, хімічної) аж до тієї міри, що загроза війни у теперішній час

абсолютно перевершує варварство і жахіття попередніх воїн, сучасна війна призведе до більших жертв. Однією з причин є те, що відбувається «гонка озброєнь», в якій чимало країн змагаються між собою у вдосконаленні зброї масового знищення. Мовляв, зброя потрібна для захисту від агресора і гарантування й підтримки миру між країнами. Насправді мир будується не на зброї, а на правдивих християнських і людських моральних принципах: розуму, правди, справедливості, толерантності, поваги до гідності іншого. Для поширення миру існують інші способи: співпраця у економіці, спорті, взаємне пізнання культур одне одного, допомога одне одному при різних проблемах. Адже кожний народ, незважаючи на свої відмінності, може доповнити і відкрити своє багатство для іншого.

Однією з причин для виникнення війни є звичайна захланність і жадоба отримати більше, ніж треба. Почуття вседозволеності і сили призводить до жахливих наслідків. Іван Павло II під час виступу 1979 р. в Ірландії сказав, що однією з причин війни є відсутність між людьми, і, як наслідок, між країнами «етичних принципів» звичайних людських взаємин, основаних на повазі один до одного. На жаль, так стається, коли багаті й розвинуті країни бажають панувати над слабшими. Але для миру необхідна звичайна людська мораль, бо лише так можна не допустити конфлікту.

Проте багаті країни інвестують багато коштів на зброю, вважаючи, що таким чином вирішать багато проблем. Хоча усуненням проблеми було б боротися з соціальною, економічною і суспільною несправедливістю. У світі існує велика бідність в економічно відсталих країнах. Ця несправедливість спричинена заздрістю, гордістю, недовір'ям, байдужістю щодо інших людей. Нерідко це штовхає збіднілих людей до крайнощів, силового «встановлення справедливості». Але це не дає результатів. Результат прийде тоді, коли будуть створені і працюватимуть багато державних і міжнародних організацій, які скеровуватимуть свої можливості й амбіції у добру справу, надаватимуть економічну допомогу тим, хто перебуває у злиднях. Забезпечать їх працею, ліками, дбатимуть про належний розвиток суспільства, освіти, забезпечення сімей, розвиток торгівлі тощо. Таким чином відбудеться не лише усунення жадоби і злоби між країнами, з'являться взаємна відкритість і допомога, відбудеться культурне і духовне збагачення. Це дозволить усунути чимало військових конфліктів. Християни у цьому мають завжди бути першими. Першими надавати допомогу: гроші, інвестиції, ліки потребуючим, з пошаною і повагою прийняти іншого.

Адже якоїсь релігійної, суспільної чи раціональної ідеї для примирення усіх, ідеї, що просто так вирішить усі проблеми людства, не існує. Неможливо об'єднати всі народи в один, щоб усунути конфлікти. Людство має усвідомити, що суспільна безпека, порядок, спокій є взаємопов'язані. І існують тоді, коли мир є не лише у моїй країні, але і в інших, бо рано чи пізно ці проблеми можуть торкнутися й інших.

Потрібно запобігати виникненню релігійного фанатизму, що призводить до тероризму і терору інших. Ми маємо розуміти, що релігія перестає бути рятівною і зціляючою, коли людина сама собі витворює фальшивий образ Бога, що відкидає будь-яку толерантність і прийняття іншого. Толерувати вбивство чи війни «в ім'я Боже» є богохульством і повною зневагою Бога. Будь-яка релігія повинна провадити до миру. Тим більше християни, пам'ятаючи приклад Ісуса Христа, мають першими ширити мир між людьми, особистим прикладом виявляючи любов і повагу до кожного. Християнин є не лише тим, хто негативно ставиться до будь-якого конфлікту, але і тим, хто усуває причини для його виникнення. ■

ЄВХАРИСТІЙНИЙ ПІСТ ЯК «ГОДИНА ОЧІКУВАННЯ»

бр. Партеній Підчеха, ЧСВВ,
о. Віктор Квасній, ЧСВВ

Господь запрошує кожного охрещеного до чогось більшого, до Євхаристії – Божественної Трапези Життя. Не всі, однак, це запрошення приймають. Дехто просто нехтує. «Ну, добре, треба… Але не тепер, не сьогодні. Великий Піст ще не почався…»

А Літургію в храмі служать щодня, щодня хліб і вино надприродно перемінюються в Тіло і Кров Спасителя. І то справді Тіло й Кров, справжній Христос, що б хто не вигадував, не фантазував. Постійне й вічне чудо для нас усіх, так спраглих чудес, яким так набридла буденність.

І Христос запрошує... Запрошує прийняти, спожити Найсвятіше. Як нам приготуватися, щоб належно відповісти на таке щире й величне запрошення? Церква дає нам таку нагоду – Євхаристійний піст. Всього одна година без їжі. Але не тільки. Це година очікування чогось нового, великого й незвичного, очікування приходу Небесного Царя.

Що встигнемо за годину? Розстелити червону доріжку, прикрасити все квітами, приготувати фуршет? Із земними царями багато клопотів. З Христом простіше. Вистачить зодягнутися в одежу праведності й чистоти серця. В свою одежу, не чиюсь, позичену.

Година очікування – це пригадка есхатологічного очікування, тобто другого приходу Христа. Кого ж я очікую? І то не лише за годину, в Літургії, але й в усьому моєму житті, до кого йду, кого шукаю. Яке, зрештою, моє покликання? В Євхаристії отримуємо відповідь. Прийнявши Світло Життя, кожен християнин є покликаний Христом нести це світло далі, в усі закутки світу.

Жертовний характер посту співвідноситься з жертовним характером Євхаристії і чіткіше його підкреслює. Євхаристійний піст допомагає відрізнити звичайну їжу від святої, і не лише на раціональному рівні, але і на емоційному та психологічному.

Для апостолів піст відіграв важливу роль. Був засобом для того, щоб відкрити внутрішні вуха серця і почути голос Святого Духа, який навчає і потішає. «Якось одного разу, коли вони служили Господеві й постили, Дух Святий промовив; «Відлучіть мені Варнаву і Савла на діло, до якого я їх покликав» (Ді.13:3). Піст допомагає почути голос Бога і пізнати Його волю.

Тож піст перед Святим Причастям – то не перешкода в прийнятті Христа, а необхідна умова і просто добра нагода належно до цієї зустрічі приготуватися, щоб відбулася вона справді «на зцілення душі і тіла та на життя вічне». ■

БЛАЖЕННІ ЧИСТІ СЕРЦЕМ...

(продовження)

о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ

Що ще допомагає зберегти чистоту? Уникання непристойних товариств і надто вільної поведінки з особами іншої статі. Це розуміють всі. Але далеко не всі нині усвідомлюють, якою великою загрозою для чистоти є переважна більшість кінофільмів. Чому? Бо є аморальні! Добре сказав один мудрий чоловік, що «кіно є часто вчителем на одну годину, зате звабником на довгі роки...»

А тепер зробимо деякі висновки. Щоб зберегти чистоту, треба використовувати негативні і позитивні середники. **До негативних** належать такі середники: **1)** опановувати чуття (зір, слух, нюх, смак, дотик); **2)** усувати нагоди до гріха; **3)** усувати партикулярну любов, тобто особливу прихильність до певної особи; **4)** до нікого і до нічого не мати сильного прив'язання; **5)** перемагати лінивство, яке є поду́шкою для диявола. – **До позитивних** середників треба зарахувати: **1)** добрий іспит совісті; **2)** часту і щиру сповідь; **3)** плекання духу молитви; **4)** особливу набожність до Матері Божої; **5)** скромність і покірливість; **6)** брак довіри собі, бо "береженого Бог береже"; **7)** піст; **8)** фізичну працю; **9)** холодні обмивання; **10)** обмеження, а навіть цілковите зречення від вживання алкоголю; **11)** лікарську поміч.

Хто щиро бажає жити чистим життям, мусить також бути готовим на всякі випробування, які стаються, очевидно, з Божого допусту. Таке сталося в житті св. Макарія Єгипетського, і то вже в першому ча́сі його пустинного життя. Одна грішна жінка розпустила між людьми наклеп, що він допустився на ній насилля. Люди, що легкодушно повірили словам негідниці, напали на самітню келію Святого, схопили його й поволокли вулицями міста; дорогою били його й називали облудником у чернечій рясі. Святий Макарій не боронився й не оправдовувався, тільки мовчки переносив ту тяжку зневагу й кривду, здавшись у всьому на Господа Бога. Згодився навіть давати тій грішниці допомогу на прожиток, а до себе говорив: "Що ж, Макарію, маєш одну особу більше на прожитку, мусиш тим важче працювати". Та Бог не опустив свого вірного слугу. Незабаром нечесна клеветниця захворі́ла, а коли не могла розв'язатись при породі, серед великих болів призналася, що св. Макарій невинний, та що хтось інший є батьком дитини. Тоді народ схаменувся, став подивляти покору і терпеливість Святого та задумав просити в нього прилюдного прощення. Коли про це довідався святий Макарій, то втік перед такою пошаною зі своєї келії й заховався у великій непривітній Скитській пустині. Св. Макарій мав тоді 30 років. ■

ЦІКАВІ ФАКТИ про св. Миколая

Марічка КУЗЯК

Св. Миколай народився в місті Патарі, де його стрий був єпископом. Побожні батьки дбайливо виховували свого сина в християнському дусі, а стрий дбав про його освіту. Після передчасної смерті батьків Миколай вирішив передати успадкований батьківський маєток на діла християнської любові.

Св. Миколая прославляють на морі. Коли наближається гроза і штормить, тоді кличуть Його на допомогу. Існує версія, що він також був мореплавцем або рибалкою, але ймовірніше, що його родина мала певне відношення до рибальства.

Св. Миколай у IV столітті був єпископом у місті Мирі (Мала Азія), в давній Лікійській провінції.

Св. Миколай з'явився у сні Римському імператору Константину І Великому та наказав йому відпустити на волю трьох старшин, які несправедливо були засуджені на смерть.

Багатство, яке успадкував від своїх батьків, Святий не вважав своєю власністю, а добром, що належить усім бідним і потребуючим. Св. Миколай не чекав, щоб людина, яка чогось потребує, прийшла до нього і просила допомоги, а сам шукав бідних, щоб їм допомагати. А робив це переважно так, що ті навіть не знали, хто є їхнім доброчинцем. Св. Миколай чинив згідно зі Святим Євангелієм: «Нехай не знає ліва рука, що дає права», та слідкував, щоб сповнилися Христові слова: «Не показуйте своєї праведності перед людьми, щоб вони вас бачили і хвалили за те; нехай знає про ваші добрі діла лише Отець Небесний».

Св. Миколая вважають захисником бідних, скривджених та несправедливо засуджених. Шанували святителя і як покровителя шлюбу. Бо, згадаймо, що одне з перших його чудес – рятунок від ганьби та блуду трьох сестер, батько яких не мав коштів на посаг і весілля, а св. Миколай потай тричі підклав йому під двері мішок з грошима.

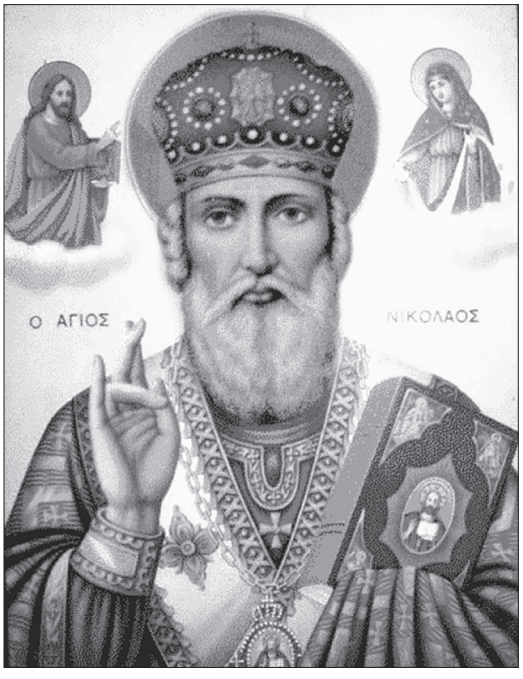

Коли в Мирах помер єпископ Іван, навколишні єпископи зібралися вибирати нового і просили Бога вказати їм найдостойнішого чоловіка на це звання. Архієпископ мав видіння у сні, щоб чоловіка, який перший прийде вранці до церкви на молитву, вибрати і висвятити на єпископа, бо це праведна людина, що горить любов'ю до Бога і ближнього. Першим, хто прийшов до церкви на молитву, був св. Миколай. Тоді найстарший єпископ сказав йому, що він, за Божою волею, має прийняти свячення на єпископа. Св. Миколай ніколи навіть не думав про таку високу честь, але все ж не міг йти проти виразної Божої волі. Тоді він розповів архієпископу, що і він мав дивне видіння: Ісус Христос передав йому святе Євангеліє, а Божа Мати – єпископський омофор. І ось він встав рано, щоб піти до церкви і просити в Бога ласки і просвітлення, як розуміти цей сон, а тут йому повідомили, що він має бути єпископом.

Св. Миколай жив дуже скромно. Одяг його був простий, він їв тільки один раз на день – увечері; весь час присвячував молитві й ділам християнського милосердя.

Кожного року 1 вересня св. Миколай скликував на собор духовенство, радився з ним про потреби народу, наказуючи дбати про бідних, виконувати бажання Христа: «Нехай не буде бідних між вами...»

Бог помагав св. Миколаю виразними чудами. Коли в Мирі настав голод, св. Миколай ревно просив у Бога помочі. І ось на далекій Сицилії одному торговцеві збіжжям являється у сні св. Миколай і дає йому добрий грошовий завдаток та замовляє корабель збіжжя для голодуючих у Мирі. Пробудившись, купець, на своє велике здивування, знайшов у своєму кулаку завдаток на збіжжя, що його остаточно переконало: це був не звичайний сон, а Боже об'явлення. Купець відразу наповнив корабель зерном, приплив до Мири, де Миколай купив це збіжжя для голодуючих.

Св. Миколай був дуже ревний у Божих справах, за свободу Церкви, за чистоту християнської віри, за поширення Царства Божого на землі. Якийсь час його за це сидів у в'язниці.

Миколай на І Вселенському Соборі в Нікеї (325 р.) виступив проти єретика Арія, який заперечував у Христі Божу природу. Арій навчав, що Христос не був Богочоловіком, а тільки людиною, хоч і великим пророком і посланцем Божим. Коли ж на Соборі Арій вперто хулив Христа, то Святий Миколай вдарив Арія в лице. Отці Собору не похвалили Святого за це і навіть наклали на нього церковну покуту.

З мощей св. Миколая, що спочивають в катедральному храмі італійського міста Бар, дотепер випливає цілюще миро, і діються при них чуда.

До обов'язків святого Миколая входить оберігати диких тварин,

Після св. Миколая в Україні кожного вечора дозволялося збиратися на вечорниці.

На Харківщині існував звичай святкувати триденні Миколині святки, на які варили кутю і узвар, щоб у наступному році забезпечити врожай на жито й плоди.

За традицією, старші господарі села на свято збиралися, щоб зварити пшеничного пива. Влаштовувалася гостина, після якої всі весело з піснями їздили на санях довкола села.

У ВАЖКУ ГОДИНУ...

Мені сумно... але Христос – моя радість

Я грішний… але Христос – святий

Я слабкий... але Христос – сильний

Я боюсь... але Христос – мій захист

Я впав духом... але Христос – мій Утішитель

Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками.

Я падаю... але Христос – мій Спаситель

Тож тим більше спасемося Ним від гніву тепер, коли кров'ю Його ми виправдані.

Бо коли ми, бувши ворогами, примирилися з Богом через смерть Сина Його, то тим більше, примирившися, спасемося життям Його.

І не тільки це, але й хвалимося в Бозі через Господа нашого Ісуса Христа, що через Нього одержали ми тепер примирення (Рм. 5:8-11).

МИЛЕ СИВЕ ПОДРУЖЖЯ ЧИРКОВИХ, ЯКЕ НІ НА ЩО НЕ СКАРЖИТЬСЯ

Михайло ФЕДИНИШИНЕЦЬ

Чиркові (очевидно, їхні далекі предки добре вміли варити чир, тобто страву з кукурудзяної муки) – так називають цю милу сиву пару із села Репинного, що на Міжгірщині. Після роботи на господарстві 83-річний Юрій і 81-річна Анна Кіси звикли сісти на лавицю коло хати й «дивити, як люди ходят». Це у діда й баби – найулюбленіший відпочинок.

У горах уже серйозно війнуло холодом. Спілкуюся зі старенькими під акомпанемент, себто безперервне гавкання, пса, який ні за що не хоче мене сприймати. «Доки не сядете на лавицю або ґанок, буде злий, буде брехати (*гавкати. – Авт.*)», – пояснює господар. Сідаю – Боско відразу загинає хвіст й ховається в будку.

«Мої батьки мали п'ятеро дітей, межи якими я була найстарша, – пригадує баба Анна. – Айбо троє – двоє хлопчиків і одна дівочка – вмерли. Пак (*потім. – Авт.*) няньо пішов у мадярське військо, був там два годи. Як вийшов, мама знов затяготіла – і так ся найшла сестра Марійка.

«А як вашим батькам велося?» – звертаюся до діда Юрія. «Мої восьмеро дітей кохали, з них двоє вмерло, – наголошує. – А з шістьох, що лишилися, – чотири хлопці і дві дівки. І за чехів, і за мадярів жили ʻсьме добре. Наша родина вшитко держала – корови, вівці, кози. Доки руські – ґута би їх побила! – не прийшли й колхоз не організували».

Познайомилися Юрій та Анна на весіллі в сусідів і далекого 1947-го своє зіграли. Та не встигли відчути смак самостійного ґаздування: радянська влада всіх, як череду, у колгосп загнала. «Я дуже плакала, коли ня (*мене. – Авт.*) чоловік записав. Не хотіла'м іти, айбо то насилу в людей відбирали худобу, погрожували».

І довелося подружжю майже все життя пропрацювати в колгоспі, так звані трудодні заробляти. Окрім того, Юрій Кіс і вівчарив сім років. Часто, каже, на землі спав, коли дощі лили, «ниґда сухим не ходив». «Якось так подеревів (*замерз. – Авт.*), – деталізує дід, – що місяць уколи брав. Після того й хромлю на єдну ногу. Пак ще й голову простудив і осліп на око».

Та найтяжчим періодом у житті старенькі вважають той, коли довго, 18 років, Бог не посилав їм дітей. «А знаєте, як тото на селі – каждий звідав: «Чом дітей не маєте?..» – уточнюють співрозмовники. Але врешті, 35-річною, Анна Кіс таки народила сина Ілька (на жаль, як пішов хлопець 1986 року на заробітки в Прибалтику, так і досі доля його невідома), а в 42 роки й доньку Оленку.

«Ниґда (ніколи. – авт.) ня Юра не бив, ниґда шуга за 63 годи його рука на мене не знялася», – серйозно резюмує баба Анна. Натомість дід: «Я тепер маю єдну корову, єдну козу та бабу (сміються обоє). Не можеме ся жалувати. Завжди жили ʻсьме в достатку, усе в нас не переходило і тепер не переходить, слава Богу. Айбо головне, оби ʻсьме здорові були...»

СПРАВЖНІЙ ЧОЛОВІК – ВІРНИЙ

Пьотр МРОЧКО

У XXI столітті слово «вірність» скидається на пустопорожній вираз. Кількість розлучень зростає у жахливому темпі. Погублені чоловіки щоразу частіше покидають своїх дружин, аби впасти в обійми молодших і привабливіших жінок.

Ця драма стосується головно атеїстів і людей, чия віра насправді є тільки пустою декларацією, що ніяк не корелює з життям. Приблизно половина подруж, де обидві половини не визнають Бога кимось найважливішим у житті, за кілька чи кільканадцять років розпадаються. У католицьких середовищах, на щастя, з цього погляду справи безумовно кращі. Вочевидь, трапляються ситуації, коли відходить жінка. Однак є ситуації, коли то хлопець покидає дружину, аби зв'язатися з іншою. Я спеціально написав «хлопець». Тому що це не поведінка, гідна справжнього мужчини. Справжній мужчина – вірний. Насамперед він вірний певним пріоритетним цінностям, які надають життю сенсу. Якщо я перед Богом складаю обітницю, що любитиму якусь жінку, то не існує способів, щоб я з цього викрутився. На це мені не дозволяє повага до Творця. Не менш важлива й вірність жінці. Варто належно оцінити те, що з-посеред мільйонів інших чоловіків вона вибрала саме мене. Вона зробила так, бо хоче зробити мене щасливим і хоче прожити зі мною своє життя. То мені, своєму чоловікові, вона дала найцінніший скарб – себе. Хіба ця єдина Жінка не заслуговує на любов, вірність і пошану аж до смерті? Я знаю, що інколи буває тяжко. Тільки ось незалежно від того, який життєвий шлях обираєш, завжди трапляються кепські дні. Кожен на землі має свій хрест. Це від нас залежить, чи ми, як Ісус, візьмемо свій хрест на рамена і постараємося дати відсіч проблемам, а чи підемо на компроміси і покинемо все. Відхід не мусить означати фізичного покидання жінки. Це може бути психічний відхід. Зраджувати жінці можна не тільки з іншою жінкою. Це можна робити з працею, занурюючись у кар'єру і з'являючись удома лише час від часу. Можна це зробити з алкоголем, проводячи цілі дні по кнайпах і повертаючись налитим по самі брови, тільки для того, щоб виспатися, нажертися і, щонайгірше, дошкулити тій, якій обіцяв любов. Способів не бракує…

Справжній чоловік – вірний. Часом це вимагає величезного самозречення. Дружина не завжди буде красунею, як у день шлюбу. Однак важливо не забувати, що істинна любов, у щасті та в горі, – це не почуття, а рішення. Рішення, яке чоловік приймає раз, у день шлюбу, і яке потім має щодня підтверджувати своїми вчинками. А справжня любов – вічна. І тому така прекрасна. ■

ЦАРИЦЯ КАРПАТ – ГОШІВСЬКА БОГОРОДИЦЯ

(продовження)

Руслана ГАЛУШКО

Із цього вівтаря вже много-много літ
Блакитна пані ласк прочанам вік пряде,
Тому на Ясний Верх і до його воріт
Наш нарід звідусіль щороку йде та йде…

Василь Лімниченко

«Усім разом і поодиноко в Христі вірним об'ясняємо об тім, що як прийшла до нас вістка про ікону Пресвятої Діви Марії, відмальовану від чудесної ченстохівської на полотні великім на лікоть і чверть, що висіла на стіні в п. Миколи Гошовського в Дунаєві й минулого року т.є 1736 в сам день віднайдення Чесного Хреста, 3 мая по новому календареві, бачили як проливала сльози й змінила обличчя. Уважаючи обов'язком нашого уряду мати в тім згляді повніші відомості, ми домоглися від п. Миколи Гошівського, що мав особливішу набожність до тієї ікони, щоб поставив наочних свідків, що про те чудо дали б певне свідоцтво. Він привів до нас вимагання віродостойних і понад усяку міру поважних свідків. Разом з заприсяженими свідками в нашій канцелярії, так словом як і письмом, подав про те відомості. Тому-то ми, з свого пастирського обов'язку маємо скріпляти побожність вірних християн, хоч не перевели строгої повірки, відкладаючи те на відповіднійший час, зізнаннями заприсяжених самовидців спонукані (permoti-(лат.)), рішаємо і заявляємо що Пресвяту Богородицю і Діву Марію, що всюди і завше гідна почитання, можна особливішим способом почитати в цій іконі. На часті просьби згадуваного Миколи Гошовського позваляємо торжественно з процесією перенести цю ікону, з якої сусідньої церкви до Гошівського монастиря оо. Чина св. Василія Великого і в церкві Преображення Господа Нашого Ісуса Христа на престолі відповідно прибранім, а не інакше, виставити до публичного почитання вірних християн. Це наше позволення приказуємо оголосити. А як вірні перед цією іконою одержать яку ласку або чудо, поручаємо те вірно записувати…»

Дано в Уневі, в нашій Архимандрії,
11 дня місяця липня ст. ст., 1737 р.
Атаназій Шептицький,
Архиєп. Митрополит всієї Руси

В надвечір'я Преображення у серпні 1737 р. в присутності великої кількості духовенства (А. Шептицький доручив взяти участь у цім торжестві священикам трьох деканатів) винесли опечатану скриню з іконою, прочитали митрополичий декрет і в супроводі велелюдної процесії перенесли ікону з двору Гошівських до дерев'яної монастирської церкви. Слава Матері Божої в цій іконі ширилась по всій Україні, в «Мадярщині, а значить і Німеччині, Франції та Америці», а вірні щиро дякували молитвами та своїми дарунками Небесній Цариці за отримані ласки.

Опис інвентаря церкви з 1870 р. вказував на такі предмети: «одна срібна суконка позолочувана при іконі Матері Божої, дві срібні корони при чудотворній іконі, простих коралів – 32 шнурки більші, а 25 менших біля образу Преображення Господа Ісуса Христа і 20 шнурків з одним дукатом біля чудотворної ікони Марії. Надто дарували побожні прочани в різних часах хрести, свічки, різні снасти церковні, білля церковного, для оркестру труби та інші інструменти…». Чисельними були пам'ятки з золота і срібла, чаші, вишиті золотом і сріблом фелони і стихарі, але за часів Йосифа II частину конфіскувала австрійська влада, особливо в 1789, 1810 та 1811 роках. ■

Буде далі…

НОВИНИ КАТОЛЦЬКОЇ ЦЕРКВИ •

Джерело: «Кредо»

Черниця прожила 25 років у тюрмі, щоб допомагати ув'язненим

Антонія Бреннер народилася 1926 року в Лос-Анджелесі в сім'ї ірландських емігрантів.

Бреннер народила й виховала сімох дітей і поступово дедалі більше присвячувала себе благодійній допомозі бідним. 1969 року їй наснилося, що вона – в'язень на Голгофі. Вона вже чекала на виконання смертного вироку, коли з'явився Ісус і запропонував зайняти її місце. Вона відхилила Його пропозицію, торкнулася Його щоки і сказала своєму Спасителю, що ніколи не залишить Його, хоч би що сталося.

Коли 1977 року її другий шлюб закінчився розлученням, Антонія Бреннер продала все своє майно і попрямувала до в'язниці «La Mesa», де кілька разів уже побувала, і ці візити запали їй у серце.

Бреннер стала черницею тільки у 50 років, перебравшись до 3-метрової камери у жіночому відділенні в'язниці. «Існує велика різниця між тим, щоб жити серед людей і відвідувати їх. Я повинна бути з ними навіть посеред ночі, на той випадок, якщо когось поранять ножем, або у когось буде напад апендициту, або хтось помре».

«Щастя не залежить від того, де ви перебуваєте! Я живу у в'язниці, але за 25 років жодного разу не мала депресії. Я бувала не в настрої, бувала сумною, але ніколи не впадала в депресію, тому що розумію мету свого існування», – твердила с. Антонія. ■

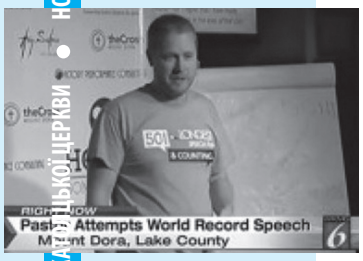

Джерело: «Кредо»

Новий рекорд: найдовша проповідь, тривалістю у 53 години

Американський пастор Зак Зендер з міста Маунт Дора читав проповідь протягом 53 годин і 18 хвилин. На таке звершення його спонукало бажання побити попередній рекорд у Книзі Гіннесса.

Зендер почав проповідь о 7 ранку в п'ятницю, 7 листопада, а закінчив у полудень неділі. Послухати священнослужителя прийшли понад 400 людей.

За промовою пастора можна було спостерігати онлайн на спеціально створеному сайті. Відвідувачам порталу пропонувалося зробити пожертвування на користь програми підтримки чоловіків, що борються з наркоманією. За час проповіді вдалося зібрати понад 90 тисяч доларів.

За правилами Книги рекордів Гіннесса, Зендеру дозволялося брати щогодини п'ятихвилинні перерви. Попередній рекорд на найтривалішу промову належав жителю Індії Вікранту Махаяну. Він промовляв 48 годин і 31 хвилину. ■

Джерело: Католицький оглядач

Папа призначив свого представника на святкування у Києві

Інформаційний бюлетень Апостольського Престолу від 22 листопада 2014 р. повідомляє, що Святіший Отець Франциск призначив свого офіційного представника для участі у торжествах з нагоди 25-ліття виходу УГКЦ з підпілля.

Ним став архиєпископ Відня кардинал Крістоф Шенборн. Відзначення згаданої дати відбудеться 10 грудня цього року в Києві. ■

«ЯК ВИДИМИЙ ЗНАК НЕВИДИМОЇ БОЖОЇ ЛАСКИ...»

о. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ

Тими словами не раз про себе говорив владика Софрон. 31 жовтня цього року Господь виявив йому найбільшу ласку – забрав до своїх вічних обителей.

Степан-Василь Мудрий народився 27 листопада 1923 р. у Золочеві в багатодітній сім'ї Григорія та Варвари Мудрих, мав шістьох сестер і брата. Дитинство минуло в рідному місті. Тут навчався в українській народній школі, по закінченні якої планував вступити до ліцею Отців Василіян в Бучачі, а відтак – на новіціят, проте перешкодила війна.

В 1944 р. Степан потрапив до австрійських таборів праці, трудився на спорудженні прифронтових укріплень. По війні закінчив Електротехніччний інститут в Аугсбурзі, здобув фах інженера й готувався до виїзду на будівництво електростанції в Бразилії. Однак віддавна вже відчував покликання до богопосвяченого життя і в 1949 р. вступив до новіціяту Отців Василіян у Доусоні в США, де 1955 р. склав урочисту професію довічних обітів. В Америці закінчив курс навчання філософії і в серпні 1955 р. разом з василіянами Тарасом Прокопівим та Дмитром Височанським вирушив на богословські студії в Рим. Тут в Григоріянському університеті здобув ступінь ліценціата богослов'я. А на Різдво, 25 грудня 1958 р., з рук єпископа Івана Бучка отримав священичі свячення.

Настоятелі, зауваживши здібності о. Софрона, вирішили скерувати його на дальше навчання. Попри залюблення його в біблійних науках, о. Протоархимандрит Павло Миськів обрав для о. Софрона іншу спеціалізацію – «канонічне право». Виходив з потреб Чину – василіянам пропонували перебрати катедру канонічного права Східних Церков у Вашингтонському католицькому університеті. Так 1959 р. став о. Софрон докторантом Латеранського університету в Римі, а невдовзі – в 1963 р., по захисті дисертації на тему «Заборони Апостольською Столицею вільного переходу з УГКЦ, з візантійського обряду на латинський», – доктором канонічного права. Однак до Вашингтону не поїхав.

З 1959 р. почалася ще одна сторінка в житті о. Софрона – праця в Українській папській колегії ім. св. Йосафата. Мала ця праця бути тимчасовою – яких два-три роки – замість о. Атанасія Великого, який зайнятий був працею у ватиканських архівах та підготовкою до II Ватиканського Собору. Але Боже Провидіння покерувало інакше – тридцять п'ять років працював о. Софрон в Колегії, спочатку віце-ректором, а останні двадцять років – ректором, аж до жовтня 1994 р. В цей час і далі поглиблював знання – відвідував у Папському Східному інституті лекційні курси східного канонічного права, а після закінчення ліцензіату впродовж 26 років (1968 – 1994) викладав у цьому ж інституті історію джерел права, публічне право Церкви та конкордати.

З 1965 р. о. Софрон працює в українській секції Ватиканському радіо. Він тепер відповідальний за трансляцію українських богослужінь. Крім Божественної Літургіїх, о. Софрон організував також аудіозапис на

платівках і фонокасетах акафістів, вечірньої, утрені, молебнів до Христа і Богородиці. Згодом записали чимало колядок, церковних пісень, видали запис Нового Завіту на 24 касетах. Згодом вдалося записати ще 14 творів класичної української літератури. Всього записано було 140 аудіокасет.

Деякі радіопроповіді о. Софрон видав друком: «Недільна благовість», «Заповіді Божі й церковні», «Символ віри», «Зміст Божественної Літургії», «Блаженства», «Про Нагірну проповідь Ісуса Христа». Опубліковано було й цикл радіолекцій «З історії Христової Церкви в Україні».

Як професор Східного Інституту о. Софрон взяв участь в роботі комісії з підготовки Кодексу Канонів Східних Церков під керівництвом ректора цього інституту о. Івана Жужека. О. Софрон був відповідальним за редагування канонів щодо провин і церковних кар. Маючи всі розділи Кодексу. Складені латинською мовою, о. Софрон організував його переклад на українську, що вийшов друком 1992 р., вже за два роки після вступу його в дію.

1994 р. став для о. Софрона пам'ятним. Прощався цього року з Римом. Закінчив ректорство в Колегії св. Йосафата і став перед вибором: повертатися в США чи на рідну землю – в Україну. На запрошеня єпископа Софрона Дмитерка, ЧСВВ, о. Софрон восени 1994 р. переїхав до Івано-Франківська, щоб очолити там Теологічно-катехитичний інститут (тепер – Теологічна академія).

А в лютому 1996 р. в житті о. Софрона сталася несподіванка. Синод єпископів УГКЦ вибрав, а Папа Іван Павло II призначив його, на 73-му році життя, єпископом-помічником Івано-Франківським. Хротонія відбулась в Івано-Франківську 12 березня 1996 р.

Допомагаючи вже старшому віком вл. Софронові Дмитерку, вдалося організувати багато справ: налагодили стосунки в дусі любові й взаємної толерантності з ієрархами православних Церков, добру співпрацю для добра Церкви встановили і з місцевою владою. А вже скоро, у зв'язку з відходом вл. Дмитерка на емеритуру, вл. Софрона Мудрого призначили правлячим єпископом Івано-Франківської єпархії. Офіційна інтронізація відбулася 22 грудня 1997 р. Цей хрест він гідно ніс аж до 2 червня 2005 р., коли Святіший Отець Венедикт XVI прийняв його зречення з уряду. Владиці тоді йшов 82-й рік.

А за тих неповних 8 років далі працював над розбудовою церковного життя. Далі лишався ректором Івано-Франківського Теологічно-катехитичний духовного інституту і вивів його у число найкращих духовних навчальних закладів, домігся повернення будинку під консисторію, збудував єпископську резиденцію, а при ній – храм, присвячений ювілею 2000 років Різдва Христового. Уділив пресвітерські свячення більш, ніж ста тридцятьом випускникам семінарії.

Та й на емеритурі владика не спочивав. Брав участь у числених подіях церковного й громадського життя, видавав нові книги, брав участь у наукових конференціях, викладав проповідництво й сповідництво студентам Василіянського інституту філософсько-богословських студій в Брюховичах. Не піддавався старості й недугам.

А ле час бере своє. Сили помалу покидали вл. Софрона. В середині жовтня 2014 р. поважно захворів, а 31 числа цього ж місяця на 91-му році життя його серце зупинилось.

Похоронні урочистості відбулися в Івано-Франківську. Тисячі людей прийшли прощатись з покійним, який прожив на Прикарпатті недовго – 18 років. Але залишив слід у серцях тих, хто торкнувся його мудрості, енергійності, простоти. «Для мене він був, як батько…» Це слова православного єпископа з Івано-Франківська. А що вже казати нам, тим, для кого був він архиєреєм, пастирем, вчителем, святителем, співбратом у чернецтві, зрештою, просто людиною, готовою прийняти, вислухати, порадити… ■

Вічна йому пам'ять!

ПАПА ФРАНЦИСК СКЛАВ ОСОБЛИВУ ПОДЯКУ СКАУТАМ ЗА «ПРАЦЮ У ЦЕРКВІ ТА СУСПІЛЬСТВІ»

В урочистій Мессі в базиліці св. Петра взяло участь 1000 католицьких скаутів. У своїй науці Папа Франциск звернувся з подякою за 60-річне служіння в Церкві всьому європейському католицькому скаутингу.

Шлях у сім'ї, серед створіння та посеред міста – навколо «типового» терміну, притаманного скаутському рухові, тобто, «шляху».

Папа Франциск побудував своє слово, звернене до кількох тисяч представників Руху Дорослих Католицьких Скаутів Італії, зустрічаючись з ними у суботу, 8 листопада 2014 року Божого, з нагоди 60-річчя заснування цього руху. Святіший Отець склав їм особливу подяку за «працю у Церкві та суспільстві», яка полягає у свідченні Євангелія, адже цей рух має чітко виражений церковний вимір, об'єднуючи мирян, «які добре усвідомлюють зобов'язання, що походять зі Святих Тайн Хрещення та Миропомазання». «Типова термінологія скаутства дуже часто послуговується словом "шлях" як значущою цінністю в житті підлітків, молоді й дорослих.

"Бажаю заохотити вас і надалі здійснювати свою мандрівку, яка кличе вас прокладати шлях у сім'ї, серед створіння та посеред міста», – сказав Папа, закликаючи завжди прямувати вперед, але не просто так, а проходячи певним шляхом. Далі Наступник святого Петра окремо зупинився на кожному зі згаданих пунктів. Щодо сім'ї, то він наголосив, що вона завжди залишається «клітиною суспільства та першочерговим місцем виховання».

Вона є «спільнотою любові та життя, в якій кожна особа вчиться творити взаємини з іншими та зі світом, і завдяки основі, здобутій в родині, стає здатною знайти себе в суспільстві, з користю відвідувати формаційні середовища, такі як школа, парафія та різні рухи». «Всі покликання роблять перші кроки в сім'ї, несучи крізь усе життя її відбиток», – сказав Святіший Отець, підкресливши, що у випадку скаутського руху, який ґрунтується на постійному вихованні, «виховання в сім'ї становить пріоритетний вибір».

Християнські ж батьки повинні пам'ятати, що особливим джерелом їхньої виховної місії є Свята Тайна Подружжя. Переходячи до наступного пункту, Папа зауважив, що в наш час «не можна не зважати на екологічне питання, яке є важливим для виживання людини». Його не можна зводити до суто політичної площини, адже воно має «моральний вимір та стосується всіх». Святе Письмо вчить нас, що сотворений світ – це Божий дар, ввірений нам, а все створіння має спільну мету – остаточне сповнення у Бозі наприкінці часів. «Ця доктрина нашої віри, – зазначив Глава Католицької Церкви, – є для нас ще сильнішою спонукою для відповідального та шанобливого ставлення до створіння».

А жити в близькому контакті з природою, як це притаманне скаутам, означає не лише шанувати її, «але також намагатися зробити конкретний вклад у викорінення марнотратства в суспільстві, яке дедалі більше схильне викидати у сміття добра, які ще можуть бути вживаними і які можна віддати потребуючим». «Живучи у кварталах та містах, ви повинні бути немов закваска, яка ферментує тісто, роблячи свій щирий вклад у здійснення спільного блага, – вів далі Папа, переходячи до третього пункту. – Важливо вміти з радістю пропонувати євангельські цінності у чесному та відкритому співставленні з різними суспільними і культурними інститутами». ■

Джерело: Радіо Ватикан

Люба ДІВЧУР

ДО МИКОЛАЯ...

На колінця стану,
Складу рученята,
Помолюсь до Миколая
За маму і тата.
За сестричку і брата,
Всю свою родину,
Помолюся щиро
За неньку-Україну.
Святий Миколаю,
Кланяюсь низенько:
Даруй волю й долю
Україні-неньці.
Святий Миколаю,
Чудотворче милий,
Даруй українцям
Здоров'я та миру.
Наверни Росію,
Відкрий очі ката,
Бо тече рікою
Кров свята проллята.
Моліться за душу
Путіна, всі люди,
Бо горіти в пеклі
Його душа буде.
Зупиніться, люди!
Не вбивай брат брата!
Бо кривава буде
Від Бога заплата.
Святий Миколаю,
Просим тебе щиро:
Подаруй на Миколая
Нам торбинку МИРУ.

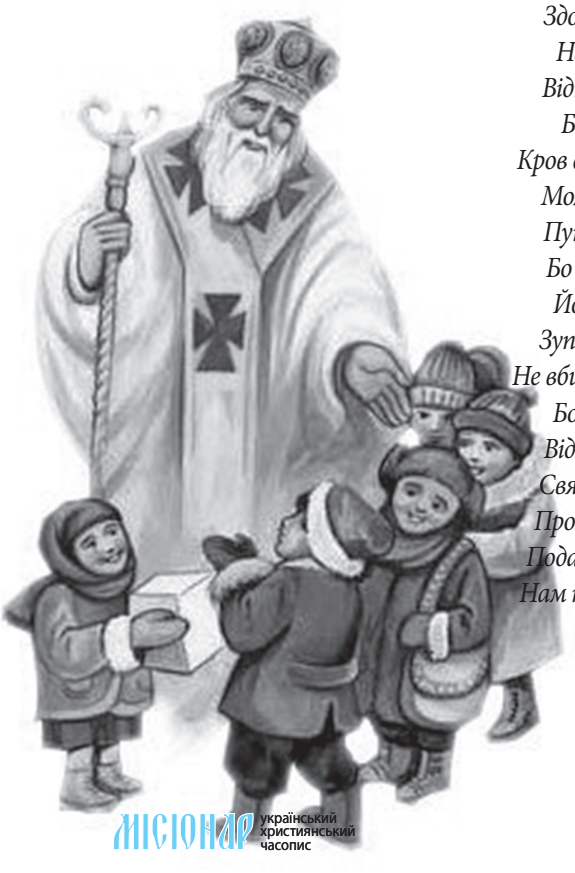

Люба ДІВЧУР

НАШ НЕБЕСНИЙ ОПІКУНЕ

Наш Небесний опікуне,
Святий Миколаю,
Ми до тебе, заступнику,
Рученьки складаєм.
Знаєм, отче милостивий,
Маєш добре серце,
Зачерпни нам від Ісуса
Любові відерце.
Від Пречистої Марії
Дай літру терпіння.
Це святий бальзам на душу,
Ліки для спасіння.

Склянку дай ти нам покори,
Прощення – півсклянки,
Все це вимішай докупи,
Хай стоїть до ранку.
З вірою столову ложку
Вранці це вживати.
З надією на Царство Боже
Спатоньки лягати.
Як залишиться в відерці
Крапля безнадії,
Запали у нашім серці
Любов до Марії.

Наш небесний опікуне,
Святий Миколаю,
Осолоди наші ліки,
Провадь нас до раю.

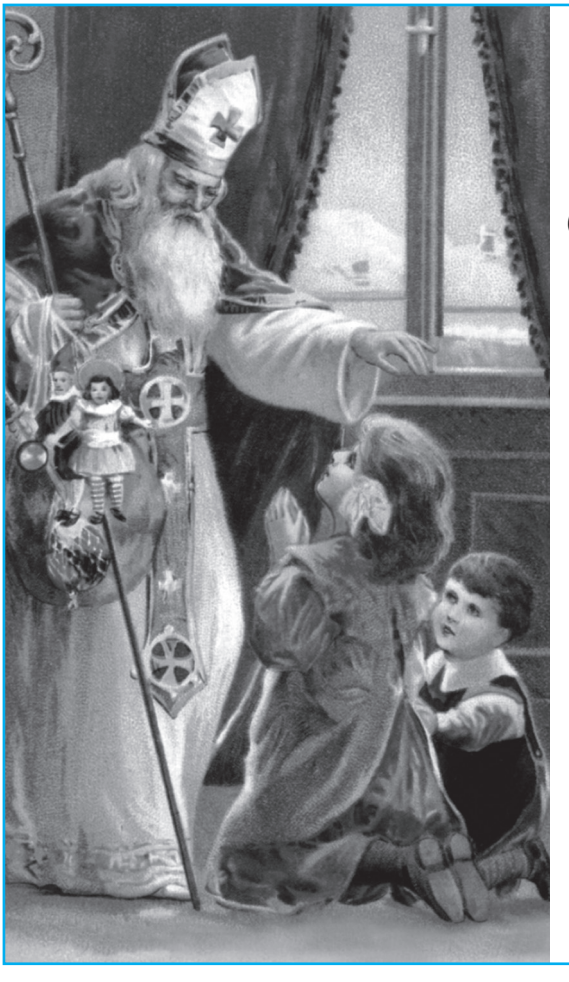

Люба ДІВЧУР

ОЙ ХТО, ХТО МИКОЛАЯ ЗНАЄ

(на мелодію «Ой хто, хто Миколая любить»)

Ой хто, хто Миколая знає,
Ой хто, хто на нього чекає,
Того святий Миколай,
Дарунками засипай,
Миколаю.
Ой хто, хто молиться щоднини,
Ой хто, хто чемна є дитина, –
Хай швиденько ляже спати,
Миколай прийде до хати,
Миколаю.
Ой хто, хто старшим помагає,
Ой хто, хто гарно ся навчає,
З того будуть добрі люди,
Миколай поможе всюди,
Миколаю.
Миколай, прийди на Вкраїну,
Даруй мир, підійми з руїни.
Витри сльози сиротині,
Батьком стань кожній дитині,
Миколаю.
Миколай, небесний наш друже,
Вкраїнці люблять тебе дуже.
Моли Бога за наш край,
Україні помагай,
Миколаю.

МОЛИТВА ЗА ВІДВЕРНЕННЯ ВІЙНИ

о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Боже, від війни рятуй,
Давши благодать святу,
Щоб ми жили дружелюбно
І не діяли всі згубно.

Не бажаємо тривог…
Господи, цей діалог
Хай єднає нас з Тобою
Й не згаса мерщій росою.

У житті теж прагнем миру,
Хочем вибратись із виру
Злоби, підступу та болю,
Що штовхають у неволю.

Спокій хай панує скрізь,
Щоб поменшало тут сліз
І в добрі єднались люди,
Вільні від гріха облуди!

МІСІЙНЕ ПАЛОМНИЦТВО ЗІ СВЯТИМ ПАПОЮ ІВАНОМ ПАВЛОМ ІІ У ЖОВТАНЦЯХ

Впродовж 12 – 19 жовтня у греко-католицькому храмі Успіння Пресвятої Богородиці с. Жовтанці Кам'янко-Бузького р-ну тривала свята Місія під покровом святого Папи Івана Павла ІІ, яку провадили отці-василіяни.. Щоденно вірні спішили на зустріч з Ісусом Христом, сповідалися і причащалися, слухали місійні науки, молились і просили всіх потрібних ласк у Святішого Отця, відчиняли «двері свого серця» для Господа Бога.

Ключовою темою місійних проповідей була тема Пресвятої Тайни Євхаристії, яку розглядали у контексті різних питань сучасності, як святіший Отець, не зброєю, не армією, а Словом Божим, Євхаристійним Ісусом перемінював світ. Зокрема, роздумували про Тайну Євхаристії та повноту життя і спасіння, прощення гріхів, родинне життя і сім'ю, християнське виховання і моральну відповідальність, Петрову Церкву та розбудову держави. Кожна така проповідь місіонерів – пересипана цікавими і повчальними прикладами з життя, які мимоволі змушували присутніх замислитись над собою і своїм життям, а часто – можна було бачити і сльози на очах. У свято Покрова Пресвятої Богородиці отці розповіли також про важливість цього свята для нас, українців, які ще від часів Ярослава Мудрого є посвячені, віддані під покров Марії. Саме тому в нас є стільки чудотворних ікон Богородиці та відпустових місць.

Місійні науки і в церкві, і в школі (спеціальні молитовні зустрічі для дітей різного віку) проводили отці-монахи ЧСВВ Теодозій Янків, Корнилій Яремак та Миколай Козелківський. Прибув з отцями і брат Яків. Три дні поспіль місіонери відчитували молитви на оздоровлення і благословляли мощами святого Папи (вервичка, на якій молився Отець та часточка хреста, яким благословляв людей). У п'ятницю отці молилися над хворими і опісля – помазували вірних святою олійкою. А в суботу після обіду на молитву і благословення до храму прибула малеча зі своїми батьками і рідними.

На завершення Місії у неділю, людей у тимчасовому храмі зібралось найбільше за весь час його існування! І малі, і старі; і місцеві, і гості; і католики, і православні – всі приходили впродовж тижня, а відтак прийшли в неділю зі щирою молитвою до Святішого Отця, проханнями й подяками. Таїнство і красу можна було споглядати під час молитви «Вірую» (Символ віри), коли церква «запалала вогниками любові» – присутні молились із запаленими свічками. А після «Вірую» всі привітали один одного обіймами і поцілунками на знак взаємної любові та прощення. Особливо святково і радісно було на душі, коли значна кількість людей (майже всі присутні!) приступали до Святого Причастя, приймали Ісуса до свого серця… По завершенні Літургії вірні відреклися сатани, «і всіх діл його, і всіх ангелів його, і всього служіння його, і всієї гордині його» та склали присягу на вірність Богу. Опісля отці-місіонери надали повний відпуст (прощення дочасних кар вірним, які хоча б тричі приступили до святих Тайн Сповіді і Причастя та вислухали хоча б три місійні науки). Також вірні мали змогу придбати місійний набір – хрест, свічку та олійку –

як знамена віднови Хрещення, які освятили під час Літургії, духовну літературу тощо.

Щиро дякуємо отцям-місіонерам за проведення святої Місії, за заохочування людей до подальшої активної участі в парафіяльному житті. Без сумніву, місійні науки не залишили байдужим нікого з присутніх у храмі, вони вже принесли свої плоди: значно більша кількість людей приступають до Святого Причастя, люди поновили своє християнське знання, і – найважливіше – молодь впродовж тижня місійності духовно росла і розвивалась, «відкривала двері» свого серця для Ісуса, з яким можна і потрібно будувати країну своєї мрії. Як колись закликав святий Папа Іван Павло II, так і отці закликали під час Місії: «Не бійтеся!... Широко відкрийте двері для Ісуса Христа!... Прийміть Його Слово і Тіло!» Бо тільки у Христі Ісусі можна віднайти повноту життя, тільки в Ньому можна зрозуміти самого себе. ■

Марія ДЕМЧИНА,
студентка ф-ту журналістики

НА СВІТЛИЙ ЮВІЛЕЙ ПІШЛА ДО НЕБА СВІТЛА ДУША

2014 рік наповнений як драматичним сьогоденням, так і надзвичайно вагомими ювілеями.

200-ліття від народження українського Генія й Пророка Тараса Шевченка, 100 років від створення Легіону Українських Січових Стрільців, 70 років від утворення Української Головної Визвольної Ради, 70 літ відходу до Господа нашого видатного Митрополита Андрея Шептицького, 25 літ виходу з підпілля Української Греко-Католицької Церкви, яка стійко й жертовно обороняла українців Галичини від ворожого, антиукраїнського й безбожного впливу…

Такі дати освячують наше сьогодення, яке наповнилось таким же драматизмом і разом з тим героїзмом.

Поміж визначними ювілеями ясніють соті роковини від народження Блаженного священномученика Романа Лиска. 100 літ тому прийшов він у світ, щоб стати самовідданим українським душпастирем, мучеником за віру й Україну. А в 2001 році він зайняв місце серед сонму беатифікованих Блаженних мучеників Української Греко-Католицької Церкви.

Цього 2014 року відбулося кілька урочистих відзначень 100-ліття Блаженного Романа Лиска, особливо в місті Городку, де він народився і звідки його повели на дорогу мучеництва.

І ось цього ювілейного року, мовби на запрошення ювіляра, пішла до Царства Небесного його вірна дружина Неоніла Лиско – людина нелегкої долі та надзвичайно доброго, благородного серця.

Спокійним і навіть якось світлим був цей перехід в інший світ Неонілі Лиско, як і сама її постать, що, попри тернистий життєвий шлях, відзначалася внутрішнім спокоєм і гідністю. Вона, залишившись у молодому віці вдовою з трьома дітьми, показала зразок мужності, незламності, надзвичайної працьовитості і самопожертви. ■

Тож пом'янімо цю достойну Українку!

НЕОНІЛЯ ЛИСКО

Вона народилась 5 травня 1922 року у с. Заднишівка Скалатського району Тернопільської області в родині о. Матвія Гуньовського і Олени з Гапіїв. У 1938 році закінчила гімназію Сестер Василіянок у Львові і вийшла заміж за молодого теолога Романа Лиска, сина о. Володимира Лиска й Івanни з Цегельських.

У 1939 р. Митрополит Андрей у зв'язку зі складною політичною ситуацією відклав плановане висвячення Романа Лиска і порадив тимчасово влаштуватись на вчительську працю. Неоніля Лиско вчителювала разом з чоловіком у селах Побіч і Колтів Золочівського району.

28 серпня 1941 року Роман Лиско був рукоположений на священика. Душпастирював у селах Колтів і Белзець на Золочівщині, а їмость Неоніля стала зразковою дружиною і матір'ю. Вона народила четверо дітей: Олександра, 1940 р. н., Любомира, 1941 р. н., Звениславу, 1944 р. н., і Христину, 1947 р. н.

З 1945 р. репресивною совєтською владою почала переслідувати цю гарну родину за те, що о. Роман Лиско відмовився перейти на православ'я. Постійні утиски, обшуки і нарешті – заборона відправляти в церкві та закриття її.

Родина переїхала до Городка, та це не врятувало Неонілю від тяжких випробувань. У 1948 році померла її доня Христя. А 9 вересня 1949 р. був заарештований її чоловік, і більше вона його не бачила. Залишилась сама з трьома дітьми, без засобів існування...

І саме в цей важкий час виявилась велика сила духа цієї матері, її незламність і працьовитість. У надзвичайно тяжких психологічних і матеріальних обставинах п. Неоніля пішла вчитись на курси медсестер, одночасно заробляючи уроками музики в музичній школі. Закінчивши півторарічні медичні курси, працювала медсестрою в лікарні і здобула визнання як добросовісний і кваліфікований працівник, була операційною сестрою. Але оскільки платні медсестри забракало на утримання трьох дітей, продовжувала працювати і в музичній школі. Хоч була музично обдарована і мала добру підготовку, почали закидати їй, що не має радянського документа про музичну освіту. Поступила у Львівську музичну школу для дорослих, раз на тиждень покидала дітей самих, їхала до Львова і весь день проводила в цій школі. Покидала дітей сплячими і верталась, як вже спали, але потрібне свідоцтво здобула.

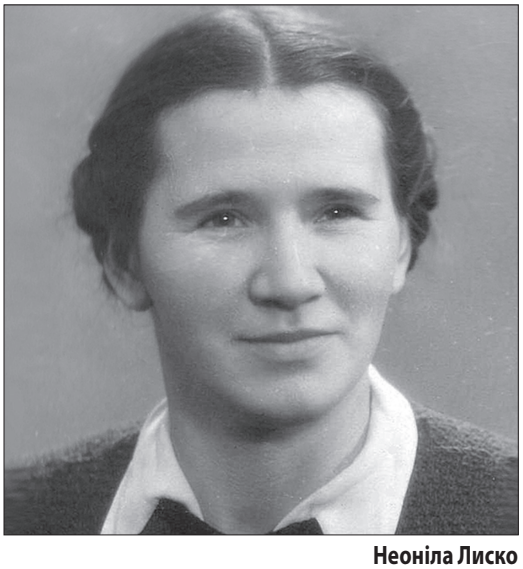

Неоніла Лиско

Відчайдушно дбаючи про дітей, багато енергії тратила, щоб довідатись про долю свого чоловіка. Разом з матір'ю і сестрою о. Романа оббивали пороги прокурорських кабінетів, та все намарно. Аж у 1956 році прийшло офіційне повідомлення з прокуратури, що о. Роман Лиско помер у тюрмі в 1949 р. від хвороби серця (35-річний чоловік, який ніколи нічим не хворів!) і є посмертно реабілітований. Не хотілось вірити в це...

Не раз Неонілі Лиско траплялась нагода вийти вдруге заміж, її шанували за порядність, інтелігентність, працьовитість, достойні люди пропонували їй, 30-40-річній вдові свою руку. Та вона навіть не припускала такої можливості. Посвячувала себе лише дітям…

Можливо, жевріла глибоко в серці надія, що ще десь живе її чоловік?.. Чи прагнула і мертвому йому берегти вірність?..

З Божою поміччю Неоніля Лиско виростила, гарно виховала своїх дітей. Сини закінчили інститути, дочка здобула музичну освіту, почала вчителювати в музичній школі. А їй самій Господь дарував довге життя. Дочекалася шестеро внуків і семеро правнуків. З любов'ю посвячувалася їм. А також безвід-

мовно допомагала всім потребуючим як досвідчена медсестра.

З 1964 року мешкала з дітьми у Львові.

Фактично пані Неля ніколи не жила для себе, завжди турбувалася про інших, являючи при цьому зразок уособлення всіх християнських чеснот.

Характерною рисою Неонілі Лиско була велика пристрасть до музики, що на схилі літ викликала подив і захоплення всіх, хто знав її. Кожну вільну хвилину вона сідала за фортеп'яно, грала з великим натхненням і хистом. У дев'яностолітньому віці ця старша пані, яка вже і недобачала, і недочувала, грала прекрасно. Пам'ятала безліч релігійних, народних, стрілецьких і повстанських пісень, а також могла на слух відтворити нові сучасні мелодії. І хоч природа брала своє, здоров'я й сили вичерпувалися, життєва енергія згасала, – музика з нею була до останніх днів. Буквально ще три дні перед своєю кончиною пані Неля, з певним зусиллям підійшовши до фортеп'яно, з приємністю награвала улюблені мелодії.

7 листопада Неоніля Лиско заснула вічним сном, відійшла до Господа у сні, тихо й покірно, як і прожила своє нелегке життя.

Врочисто й побожно проводжали в останню путь Неонілю Лиско рідні, друзі, знайомі. Благовійно відправляли похоронні богослужіння численні священики. Мовби компенсуючи кричущу несправедливість, що не мав похорону її чоловік (дотепер невідомо, як згинув і де поділи його тіло люті кати, що вкоротили йому віку в тюрмі на Лонцького), з великою побожністю проводжали до Господа дружину Блаженного священномученика Романа Лиска.

Чотири священики на чолі з о. Юрієм, парохом храму св. Климента-Папи, до парафії при якому належала покійна, відправили парастас у домівці Неонілі Лиско, три сестри-монахині чудовим співом супроводжували відправу. Наступного дня Чин Похорону було відправлено в храмі св. Володимира (капеланському храмі Лісотехнічного університету), чудово співали семінаристи. Опісля домовину з покійною в супроводі ескорту автомобілів перевезли до міста Городка, де покійна прожила значну частину свого життя.

У Городку в храмі Преображення Господнього вже чекали восьмеро священиків з Городоччини та численні городківчани, багато з яких знали і пам'ятали покійну Неонілю. Також приїхали родичі із Кам'янки-Бузької. Після урочистого богослужіння процесія з домовиною та хоругвами, які несли скаути куреня імені Блаженного Романа Лиска, пройшла містом до городоцького цвинтаря. Там біля величавого хреста, встановленого в честь Блаженного священномученика Романа Лиска, знайшла місце спочинку його вірна дружина Неоніля Лиско. А душа її, сподіваємось, нарешті з'єдналася із душею чоловіка-мученика. ■

Вічная пам'ять!

Лідія КУПЧИК, м. Львів

НА СВЯТО МИКОЛАЯ – ПОРОЗУМІЛИСЯ

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Родина Гайчуків вже з весни готовилась до весілля, хоч і задумали його на осінь. Найперше батьки шукали гроші; адже ж бажали, щоб весілля для їхньої дочки відбулося на найвищому рівні у визначений час. Наперед замовили зал у престижному будинку «Щасливих подій» на виїзні. Тому підраховували місця для гостей згідно зі списком, який вже давно обдумали.

Олена закінчила економічний університет і тепер працювала тимчасово продавцем в одній із крамниць міста. Майбутній жених Ігор, за фахом лікар, трудився у районній лікарні. Батьки були задоволені, покладали великі надії на їхнє щасливе життя. Хоч спочатку Ігор не погоджу-

вався на церковний шлюб, то пізніше все-таки його вговорили батьки Олени.

– На мою думку, ніде немає такої урочистості, як у церкві: хор, свічки, благословення священика… Та тільки у якій церкві? – говорила з молодими мати Олени.

Обговорювали різні варіанти і дійшли висновку, що найкраще повінчатись у греко-католицькому храмі, а шлюб буде давати о. Григорій. Його всі поважають, Боже слово гарно проповідує, заспівати вміє, добрі побажання виголосить, – що більше треба? Як рішили, так і постановили. А на другий день мати підійшла до священика, просила:

– Дуже хочу, щоб моя дитина шлюб брала тільки у вас. Вони, як повінчаються, то будуть ходити до вашої церкви.

– Але для цього їм потрібно виконати деякі умови. Найперше мають пройти передшлюбну катехизацію, – відповів о. Григорій, – тож нехай приходять обидвоє, щоб записатись на оповіді.

Через тиждень Ігор і Олена прийшли, щоб записатись на проходження катехизації. Ігор з піднятою головою гордовито сказав:

– А тих, хто має вищу освіту, однаково катехизуєте з тими, що без освіти.

– Звичайно, що так. Перед Богом всі однакові. Тут потрібна добра воля, – відповів спокійно священик, дивлячись з упередженням на майбутнє подружжя. Записав їх у свою книгу, подав коротку першу катехизацію про мету подружжя, кажучи:

– Катехизація – це не тільки навчання, де молоді засвоюють знання з Божої науки, але також піднесення духа в молитовний спосіб. Ви будете мати можливість щодня перебувати у Божому храмі. Навіть коротка молитва буде вас пов'язувати з Богом. Пам'ятайте, що подружжя – це велика тайна єдності двох. Шлюб – це дар, де одна людина дарує себе іншій, або, по-іншому, одна людина приймає дар іншої людини. Кожній людині дана Богом любов є для того, щоб цією любов'ю поділитись з іншою людиною. Дорогі мої, ви б могли жити і без шлюбу, але так збіднили би своє велике щастя, яке отримуємо через благословення у шлюбі. Подружжя є шляхом до святості для чоловіка і жінки. Тому Ісус Христос, а потім Церква Подружжя підносить до святої Тайни. Що Бог з'єднав, людина хай не розлучає! – говорив переконливо отець.

Молоді уважно слухали науку, а потім домовилися, щоб зустрітися наступного дня. Отець на другий день вже заздалегідь чекав своїх молодят. Цілу годину просидів в захристії та їх не було. Помолившись, спокійно пішов додому. Тільки Олена через декілька днів прийшла до священика, пояснюючи, що в її нареченого є дуже важливі справи і що вони обов'язково пройдуть катехизацію.

Ігор приїхав в останні дні перед весіллям. Отець Григорій проводив катехизацію для них особисто в останній тиждень. Були незручності, його часто відривали люди, які приходили.

Шлюб відбувався в суботу, прийшло багато людей: родина, сусіди, співробітники, шкільні друзі. У церкві співав хор, а надворі чекали весільні музиканти. Отець Григорій після шлюбу під час проповіді ще дав добру науку про вірність одне одному в подружньому житті, сказавши на кінець такі слова:

– День шлюбу – це дуже важливий момент у вашому житті, від нього залежатиме ваше дочасне добро, а може, і вічне. Господь наш Ісус Христос хоче й надалі залишатися з вами. Уважайте, щоб Він не був лише гостем у вашому домі по весіллі, а постійно мешкав з вами. Церква буде молитися за вас, а ви моліться разом з Церквою за своє сімейне співжиття.

Всі гості, які прийшли до храму, були задоволені вінчанням. Отець Григорій кожне слово акцентував так, щоб було зрозуміло для всіх, що Тайна Подружжя єднає дві особи, де чоловік і жінка стають подругами на все життя аж до смерті. Подружжя є нерозривне. «Що Бог злучив, людина хай не розлучає» (Мт. 19:6).

Батьки також були задоволені, що все так гарно відбувається, що вони зуміли, якщо говорити по-людському, добре все зорганізувати.

Молоді думками були далеко від того, що говорив священик, і навіть під час молитов не звертали уваги на їх глибокий зміст. Вони думали про те, хто ще не прибув на весілля, як вони мають зустрічати гостей, як будуть приймати поздоровлення і навіть, хто скільки подарує. Молодий мріяв про свою кар'єру, щоб якнайшвидше розбагатіти. Молода старалася, щоб скоріше стати на рушник і тим самим вирішити свою майбутню долю. Фотографи також не дрімали і найменші подробиці фіксували документально. Різні у всіх думки повставали, тільки Бог десь був збоку. Час швидко спливав. Молодим співали «Многая літа» і поздоровляли їх. Молода на сходах, як багата тепер «цариця», розкидала цукерки дітям, які також прийшли хіба що за солодощами. Такий вже звичай. Хоч був похмурий день, тепер для всіх засвітило ясне сонечко. На молодих і на весільних гостей чекали машини, і кортеж із сигналами і сиренами поважно під'їхав до будинку, де відбувалося весілля. Шлюб відбувся. Всіх гостинно приймав будинок «Щасливих подій», де знаходився великий трапезний зал.

У житті все швидко минає. Тільки рана, яку деколи завдають одне одному, довго не заживає. Вже з перших днів почались непорозуміння між Ігорем і Оленою. Ігор привласнив на весіллі подаровані гроші. Про це мовчала Олена і нічого не говорила своїм батькам, хоч серце переймав важкий біль нещирості чоловіка.

За якийсь час Ігор знову став вимагати гроші, бо хотів придбати собі новий автомобіль.

А гроші з весілля куди поділись? – запитувала Олена.

Які гроші… ці копійки, що дарували гості?

Та не копійки там були, а великі гроші. Мені незрозуміла твоя поведінка. Забрав усі гроші, а тепер вимагаєш знову. Що скажуть мої родичі? І де їх взяти?

Ігор тут же надувся і сердито почав дорікати:

На весіллі були і мої гості, котрі також дарували щось. Яким способом тепер розрізнити, які мої гроші, а які твої? Це неможливо. Якщо у нас не складається життя, то є вихід – розійтися. Подавай на суд.

Для Олени це був грім серед ясного неба. Вона лиш тихо сказала:

Цього я не сподівалася. Ми брали у церкві шлюб.

Це твої проблеми, – відповів різко Ігор, і на цьому розмова закінчилася.

Через декілька років Олена зустрілася на вулиці з о. Григорієм.

– Ви пам'ятаєте мене? – говорила зворушено. – Це я з Ігорем вінчалася у вашій церкві.

– Щось пригадую, як ваше життя?

– Не повезло нам, розійшлися ми. З перших днів виникали постійні непорозуміння, мабуть, тому, що ми, як ви говорили нам, забули про Бога. Для нього на першому місці стали гроші вже з перших днів нашого подружнього життя. Я народила двоє діточок, думала, що все зміниться, та навпаки – чим далі, тим ставало гірше. Я терпіла, як могла, але він подав на суд і ми розлучилися. Скажу вам правду, що я храм Божий рідко відвідувала, а чоловік взагалі не ходив до церкви.

– Я завжди, коли проводжу катезихацію, заохочую молоде подружжя бути активними, як у громадському житті, так і в церковній спільноті, відвідувати богослужіння, допомагати бідним, співчувати нещасливим. Виконувати Божі і церковні заповіді потрібно своєю діяльністю. Можливо, вам зараз не сподобається моє зауваження, але скажу: ви хотіли своє щастя побудувати без Бога.

Олена опустила голову і визнала свою вину. Уважно слухаючи повчання отця, стала виправдовуватися:

– У нас так складалося, що церква, а то й сама неділя десь залишалися у стороні. Я працюю в торгівлі, а тут діти. Ігор взагалі не хотів про церкву навіть щось говорити. Можливо, нас Бог карає за таке життя.

– Бог не карає вас, – продовжував отець, – Він поки що вас випробовує і хоче вашого навернення. Діти ніколи не можуть бути при-

чиною, що ви не можете відвідувати храм Божий. На годинку, коли відправляється Служба Божа завжди можна знайти час. У вас є мати, родичі, які вас можуть на цей час підмінити. І тоді ви будете щасливі з Богом і діти ваші. Якщо б ви з чоловіком разом ходили на Службу Божу і молилися разом, то ніколи б не розлучилися. Під час присяги молоді запевняють перед Богом подружню вірність, але ставлять молитовну умову: «Так мені, Боже, поможи в Трійці святій єдиній, і всі святі!»

Олена слухала уважно кожне слово отця і зробила собі постанову повернутися до Бога лицем.

– В неділю я обов'язково прийду на Службу Божу і хочу заодно приступити до святої Сповіді, бо сповідалася ще перед шлюбом.

– Я буду дуже радий, бажаю вам успіхів у цьому.

Від цього часу Олена стала ходити до храму Божого кожну неділю, приймала активну участь в житті церковної громади. Часто з собою брала свого хлопчика Анатолія. Йому вже було шість років і він добре сприймав богослужіння. Завжди стояв спереду і, як не дивно, уважно слухав проповіді отця Григорія. Вже за місяць діти готовились до свята Миколая.

Особливо Анатолію подобалося, що він буде на святі Миколая виступати в ролі бідного сироти, якому Миколай принесе вночі дарунок, коли він вийде відчинити йому двері. Олена також була задоволена своїм хлопчиком, і це викликало в неї якусь навіть гордість, що він у неї зростає таким розумним.

Одного разу прийшла до о. Григорія молода жінка. Була знервована і сердита. Коли отець вийшов до неї, тут же стала виявляти неспокій і злість, кричала:

– Що у вашій церкві робиться?

– Я не розумію, що ви говорите, – відповідав отець, заспокоюючи її.

– Ваша парафіянка, вигнавши свого чоловіка, тепер чіпляється до мого.

Храм Божий є домом молитви, а не місцем з'ясування стосунків. Прошу вас дуже, заспокойтесь і розкажіть, що вас турбує.

Справді, жінка, трохи помовчавши, стала говорити про свій біль спокійніше:

– Олена, ви її знаєте, працює разом з моїм чоловіком у торгівлі. Тому, будь ласка, скажіть їй, щоб вона відв'язалась від нього.

– Найперше прошу вас, пані Наталіє, щиро помоліться, щоб ваша сім'я збереглася. Я вас розумію. А що від мене залежить, я все буду робити, щоб вам допомогти. Але ви також повернітеся до Бога, бо сатана нікому не дає спокою. Прийдіть на Службу Божу і щиро просіть Господа Бога, бо Він на вашій стороні, – говорив отець до своєї гості, заспокоюючи її своєю добротою, пообіцявши, що не може допустити гріха, навіть коли це чинять його парафіяни. Адже ж на гріх він не має права мовчати.

Був грудень, церква увійшла в Різдвяний піст. Всі готувалися до Різдва Христового. У церкві проходили різдвяні реколекції. Та, на жаль, о. Григорій ні разу не бачив на реколекціях Олени. В цей же час приходила на науку жіночка, яка на Олену жалілася. Вона немов очікувала, що отець підійде до неї і розкаже щось про суперницю.

– Отче, так як ви сказали, я все це виконую, але сімейного життя чи, як кажуть, щастя не маю, – говорила знову отцеві.

– Будьте терпеливі, я ще раз кажу, що Бог на вашій стороні, а Олени поки що я не бачив, тому не можу в чомусь зарадити вам.

Залишався у церкві тиждень до свята Миколая. Олена несміливо підійшла до отця Григорія, кажучи:

– Хочу, отче, як грішниця вашої поради, я дуже хвилююся і не знаю, що вам сказати, з чого почати. Мені здається, що вам відомо, що я працюю разом у торгівлі з чоловіком Наталії, яка приходила до вас і жалілася на мене, що я відбираю у неї чоловіка. Я розумію її добре. Кажу вам щиру правду: не я до нього пристаю, а він мене переймає завжди і говорить всякі дурниці. А оце недавно сказав мені, якщо я

його не візьму за чоловіка, то він заподіє собі смерть. У нього двоє дітей і в мене двоє дітей. Я всіма силами його від себе відганяю, але в мене також є свої слабості і боюся, щоб чогось не сталось. Я вже шукаю собі іншу роботу, але в наш час це дуже складно. А він це говорить досить серйозно у якомусь дивному відчаї.

– Що я вам можу сказати? Ці справи потрібно доручити Богові і молитися. Звичайно, на гріх ми не можемо дивитися спокійно. Ось скоро буде свято Миколая. Просіть цього святого, щоб він випросив у Бога вирішення проблем на користь для усіх вас. В ніякому разі цьому чоловікові нічого не обіцяйте. Це буде трагедія, якщо він жити перейде до вас. В такому разі буде постійний гнів, прокльони, а це до доброго не доведе. Цього хоче сатана, тож не дайте себе йому перехитрити і перемогти. Моліться у доброму намірі, щоб не впасти у спокусу, бо це є дуже тяжкий гріх і нове ваше нещастя.

Свято Миколая цього року випало в суботу. Отець Григорій мав змістовну проповідь, як св. Миколай, щоб перестерегти від гріха врятував трьох дівчат, не пошкодувавши навіть великої суми грошей. Він говорив:

– Хоч з цього часу у світі відбулось багато перемін, але суть гріха залишається незмінною. Драма в подружньому житті не скривається у законах, а в наших серцях, ми не вміємо протиставитися злу, яке хочемо подолати самотужки, забуваючи Христа, Матір Божу, святих, а також Церкву. Вона як добра мати дбає про своїх дітей. Сьогодні в особливий спосіб молімось до св. Миколая за розбиті наші сім'ї і за тих людей, які не мають сили волі перебороти гріх проти шостої і дев'ятої заповідей. Тому за розбиті сім'ї і ті, яким загрожує драма розлучення, зараз всі разом відмовимо акафіст до св. Миколая у наших добрих намірах.

Після короткої проповіді діти ставили веселу сценку, як добро перемагає зло. Її добре підготувала катехитка. Найкраще підготовився Анатолій, і всі йому аплодували. Та, на жаль, Олена хоч була задоволена виступом свого хлопчика, але смуток не покидав її. Вона, як ніколи, переживала драму свого життя.

Коли Миколай роздавав дарунки, Олена підійшла до Наталії, кажучи:

– Хочу сьогодні з тобою поговорити, бо не можу носити тягар на своїм серці. Я тебе прекрасно розумію, бо також це все пережила. Не я до нього приставала, а він мені не давав спокою. Зі вчорашнього дня я вже працюю на іншій роботі. Прошу тебе, якщо я якось провинилась перед тобою, пробач мені. Бажаю, щоб ти не зазнала такого горя, яке я у свій час пережила. Тільки тепер, коли я стала постійно відвідувати храм Божий, зрозуміла: якщо Господь Бог буде на першому місці, то у житті будемо щасливі. Я сьогодні молилася за твоє щасливе життя.

Для Наталки ця несподіванка не так була радістю, як відкриттям сили віри у Боже Милосердя. Вона обтирала сльози і тепер вже жаліла Олену, кажучи:

– Нехай св. Миколай і тебе не забуде, і твоє життя знову направиться, як це було після твого весілля.

Та найбільше радів о. Григорій, що св. Миколай в такий спосіб допоміг відвернути гріх від його парафіянок. Він підійшов до них, привітав їх зі святом Миколая, кажучи теплі слова:

– Найбільше розлучення виникають через непідготовленість до стану подружжя. Для чоловіка це є жертва, а не панування над жінкою, бо Христос жертвується за свою обручницю Церкву. Жінка ж пов'язана зі своїм чоловіком, як Церква з Христом, повинна через любов служити і віддаватися йому. Тому ця підготовка має відбуватися вже від початку нашого усвідомлення подружнього життя, а після шлюбу ми повинні по-християнськи розуміти важливість подружжя. Це є покликання, коли ми повинні сказати Богові: «Так!» Ось вже скоро настануть Різдвяні Свята, коли всі парафіяни радісно привітають Новонароджене Дитятко Ісуса в надії, що прийде мир і спокій не тільки в наших родинах, але і для всього нашого народу. Тому бажаю вам всіх Божих ласк. Щасти вам Боже! ■

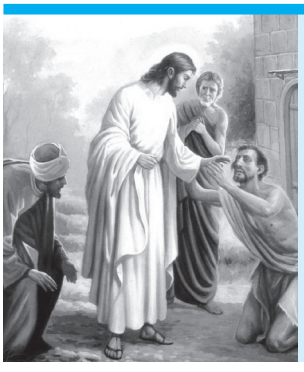

МОЛИТВА У ТЕРПІННІ

Ісусе, Божественний Спасителю, через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії жертвую Тобі моє тілесне терпіння та душевні скорботи в наміреннях святої Церкви, Апостольства молитви та … (назвати своє наміреннЯ).
Прошу Тебе, обдаруй повнотою вічного життя дітей, яким не дали змоги народитися. Огорни опікою родини, щоб силою Твоєї ласки успішно могли поборювати спокуси злого духа, з любов'ю приймаючи кожне життя та оберігаючи його від моменту зачаття аж до смерті. Вчини, щоб хрест, який несу, став для мене джерелом відваги, визволення та сили, щоб терпіння не позбавило мене надії, щоб не згасла моя віра, а любов щоб не маліла. А коли настане кінець мого життя, прийди по мене і запровадь мене до свого Царства. Амінь.

АПОСТОЛЬСТВО ХВОРИХ:
Грудень – час адвенту, підготовки до приходу Ісуса Христа

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Протягом різдвяного посту християни мають можливість підготовитися до великого свята Народження нашого Господа Ісуса Христа. Також хворі і страждаючі повинні приготовлятися до цього свята в особливий спосіб.

Коли читаємо Старий Завіт, то відкриваємо себе на діяльність Святого Духа. Пророки пророкують прихід Ісуса Христа. Вони не бачили Ісуса, але духом відчували Його місійну діяльність у цьому грішному світі.

Апостоли бачили Ісуса на власні очі. З ним проводили час, чули Його науку, бачили чуда, з Ним разом переносили всі труднощі. Ісус проголошує Царство Боже серед народу Ізраїля і в кожній людині, з якою Він зустрічається. Та багато людей не повірили, що Ісус є Месія, про якого писали пророки. Вже на початку своєї проповіді св. Іван Хреститель закликає людей: «Це той, про якого говорив Ісая: «Голос вопіющого в пустелі: приготуйте Господню дорогу, вирівняйте стежки Його» (Мт. 3:3).

Первосвященики, книжники і фарисеї очікували явного чуда. Ісус говорить їм: «Цариця

півдня встане під час суду з людьми оцього роду і його засудить, бо прийшла з кінців світу послухати мудрості Соломона, а ось тут більше від Соломона!» (Лк. 11:31). Ісус звертається до своїх учнів, нагадуючи: «Щасливі очі, що бачать, що ви бачите. Кажу бо вам, що багато пророків і царів хотіли бачити, що ви бачите, і не бачили, і чути, що ви чуєте, і не чули» (Лк. 10:23-24).

Дорогі хворі брати і сестри, заохочуємо вас сердечно в ці дні перед Різдвом роздумувати над своїм життям і своїм місцем у Церкві. Чому Господь мені дав саме таке життя, таку

недугу, що є моїм Хрестом? Не чекаймо чудес, які хотіли бачити фарисеї. Кожен день є чудом, що ми живемо. Не шукаймо мудрості в мудрагелів цього світу, бо і нас осудить Цариця Савська. Шукаймо правду в самого Ісуса Христа в його терпіннях. Чи можемо сказати, що ми не бачили Ісуса і не чули Його слів? Мабуть, що ні. Адже ж протягом усього року ми святкуємо Господські свята, які виражають події, пов'язанні з життям і діяльністю Ісуса Христа. У Сповіді в невидимий спосіб Він через священика прощає нам гріхи, а у святому Причасті Він нас кормить своїм Тілом і Кров'ю. У Євангелії ми чуємо Його голос. Та все це треба сприймати вірою. Бо всі ці люди зустрічалися з Христом, чули, як Він говорив до них, і навіть бачили Його чуда, але не повірили в Нього. Вони подібні сьогодні до людей, що не сприймають науки і правд християнської віри.

Погляньмо на своє вистраждане обличчя. Чи воно не є відображенням Обличчя Христа? Навчімося вірою шукати це Обличчя в щоденному житті, можемо його віднайти в іншій людині. Св. Тереза від Дитяти Ісуса побачила Обличчя Ісуса Христа в лиці свого батька Луї Мартена саме тоді, як він захворів на недугу депресії, терпів тяжкі душевні болі і обличчя його змінилось до невпізнання.

Але найперше шукаймо Ісуса у Святому Письмі, в Слові Божім, і в молитві, сприймаючи свої терпіння як волю Божу.

Приготування до приходу Ісуса Христа нас провадить до однієї з найбільших таємниць віри. Син Божий приймає тіло і стає людиною. Ця таємниця є присутня на листках цілої Євангелії. Різдво Божого Сина – це насправді велика надія Неба і Землі. І тому Церква встановила Різдвяний піст, щоб якнайкраще підготуватися до великого Свята. ■

НЕ ОПУСКАЙМО СВЯТОЇ ТАЙНИ СПОВІДІ

Церква заохочує під час посту до реколекцій, до Сповіді. Навіть хворі радо приходять чи приїжджають на реколекції і приступають до святих Тайн Сповіді, Причастя, а також приймають св. Тайну Оливопомазання.

Одного разу до мене підійшов чоловік, який був у деякій мірі залежний від алкоголю. Висловив переді мною претензії щодо свого пароха:

– Чому наш парох, – говорив він зворушливо, – порушує Божий закон? У заповідях чітко записано, що потрібно один раз на рік сповідатись перед Великоднем, а наш отець собі дозволяє ще сповідати людей перед Різдвом.

Коли я йому став пояснювати важливість свята Народження Христа, то він все таки, як прокурор, продовжував:

Але тут написано…

Я давай знову пояснювати, що таке Сповідь і для чого він це робить. Кажу йому:

– Це для нашого добра, для спасіння наших душ. Він хоче вас поєднати з Христом, якого ми очікуємо у Різдві. До речі, кожний парох повинен заохочувати людей, щоб кожного місяця його парафіяни сповідалися.

– Кожного місяця? А для чого це, ви, мабуть, не знаєте, а я знаю, – говорив впевнено цей чоловік, – він хоче все знати, що робиться у кож-

ній хаті в селі. Тому я не йду до сповіді. Нащо священикові знати мої гріхи?

Тоді я йому відповів:

– Ви у мене не сповідалися, і я вас уперше бачу, але я знаю всі ваші гріхи.

Він тут же мене здивовано запитав:

– Які? Скажіть…

– У вас такі гріхи, як у всіх людей. Ось я вам прочитаю Божі і церковні заповіді, які порушують всі люди, також я і ви.

Після довгої розмови мені вдалося переконати його – згодився, що прийде перед Різдвом до Сповіді. Не знаю, як цей чоловік вирішив, бо він був з іншої парафії.

Любі хворі, не опускайте різдвяної сповіді. Це велика ласка – поєднатись з Євхаристійним Ісусом і отримати св. Оливопомазання. Адже ж цим способом у цій святій Тайні Христос хоче доторкнутись через освячену олію до нашого слабенького тіла. «Відпускаються твої гріхи, встань, візьми свої ноші і ходи!» Які прекрасні слова говорить наш Спаситель устами священика. У кожній святій Тайні діє Пресвята Трійця, тож завжди у нашому зболілому серці народжується Син Божий Ісус Христос. Не збіднюймо себе духовно у такий важливий час Різдвяних свят.

Якщо ви не зможете зайти до церкви, то попросіть своїх родичів, знайомих, сусідів, щоб підвезли. А якщо це неможливо, покличте священика додому. Бо, правду кажучи, не знаємо ні дня, ні години, коли нас покличе Господь. Тож будьмо як ті п'ять розумних дівиць, що взяли з собою, ідучи назустріч женихові, світочі й оливу.

Ось в цьому полягає основна підготовка до приходу Ісуса Христа під час Різдвяного посту.

Дорогі хворі, тож нехай цьогорічні приготування до Різдва Христового будуть особливим споглядання Обличчя Христа, Втіленого Слова, щоб ми могли заглибитися в його таємниці і відтак вільно відкрилися на діяння Святого Духа – в Літургії, в молитві, в Слові Божім, у святих Тайнах в житті щоденному і в кожній іншій людині. Щоб ми завжди для себе відкривали і пізнавали Бога у Слові Святого Письма.

Бог став людиною, щоб людина стала Дитиною Божою і щоб ми могли якнайкраще Його пізнати своїм серцем. ■

НЕ ТАК ДАВНО

Хочу пригадати для старших, як колись готовилися наші родичі до Різдва Христового. На селі люди завжди були зайняті працею. У Різдвяний піст відбувалися прядки, так називали у нас на Яворівщині, коли жінки і дівчата, переважно сусіди, сходилися до однієї хати і пряли нитки, з яких потім ткали полотна. Це не дуже подобалося радянській владі, бо були випадки, що розганяли жінок. Мабуть, щоб не колядували.

Наш народ з давніх-давен зберігав свою культуру, звичаї і традиції. Так склалося не з нашої вини, що люди наші були хоч неосвічені, але глибокої віри. Знання нашої народної творчості: пісень, колядок, казок, прислів'їв – сягали з прадавніх часів і це підносило людей духовно. Були також умільці, які виготовляли не тільки для дітей забавки, але різні предмети широкого вжитку. У кожній хаті на видному місці висіли на стіні хрест, образи. Це була наша сільська духовність. Побожних людей поважали. В неділю чи в свято всі були на Службі Божій, хіба була поважна причина, щоб не прийти. Наша духовність була незрозумілою для людей зі Сходу, які себе вважали визволителями від «релігійного опіуму», заводили безбожні засади щоденного життя.

У будні сходилися жінки і дівчата до якоїсь більшої хати прясти пряжу з якої потім ткали полотно. Пам'ятаю, якось до нашої хати зійшлося з десяток прядильниць. Кожній потрібно знайти місце для сидіння. Збоку на печі лежала хвора бабуся, яка була дуже рада, що до

її хати прийшли такі гості, тому завжди знаходила добре слово для жінок.

Коли всі зійшлися, то разом перехрестилися, клякнули і помолилися «Отче наш», «Богородице Діво». Тоді спокійно сідали і мовчки пряли, і тільки після півгодинної мовчанки стали говорити на різні теми. Коли вже все переговорили і вияснили всі відомі події та вістки, одна старша жінка почала розказувати оповідання, яке колись прочитала ще малою, чи розповідь, яку чула від старших людей. Після чого всі разом стали колядувати. Стара хвора бабуся просила, щоб її підняли і підклали під спину подушку, бо і вона бажала разом колядувати.

А коли прийшов час обідати, то всі разом сідали навколо стола, з печі витягали горшки з гарячими стравами, а до них ставили на стіл олію з льону, приємний запах якої розносився по всій хаті. Перед обідом і після обіду молилися всі разом. За все дякували Богові і господині, яка приготовила від своєї щирості такий скромний обід.

Після обіду до хати зайшов сусід Михайло. Він приніс яблука, горіхи і звернувся з добрим словом до бабусі:

– Розвеселили вас, тіточко, гості?

– Дай їм, Боже, здоров'я. В хаті весело, колядують, розказують. Та вже вечір надходить, розійдуться, а там довга ніч і знову болячки…

Михайло, коли всі пряли, ще розказав випадок зі свого життя під час війни, а потім розповідав веселі байки, а ще взявся загадувати загадки, так що всіх заставляв задумуватися, підніс усім настрій. Та в Михайла були ще свої справи вдома. Побажавши доброго вечора, пішов. То жінки знову стали колядувати.

Наступав вечір, і на дворі темніло. Прядильниці мотали свої нитки на мотовила і домовлялися про завтрашній день, де мають знову сходитися. З якимось спокоєм і наповненими добротою серцями вони розходилися по своїх домівках. Адже ж у кожної вдома була ще своя робота, свої турботи… ■

СТАРІСТЬ ПРИХОДИТЬ

На вулицю вийшла – мене хтось вітає, –
Вклоняється ґречно, а я щось не знаю.
Обличчя знайоме, усміхнені очі…
Пам'ять дірява, згадати не хоче.
Тоді сумна думка у голові бродить.
Невже і до мене старість приходить.

З п'ятого поверху радісно сходжу.
У сумці шкіряній ключів не знаходжу.
Зійшла аж до низу, тоді пригадала,
Що ключі від кімнати під пояс запхала.
Листя з каштанів на землю спадає.
Старість не радість, хоч сонце сіяє.

Сонячна осінь, а я іду парком.
Люди проходять, сідаю на лавку.
Хоч сонечко світить, та холодом віє.
Як йшла, то спотіла, спиною болію.
І тут пригадала: дверей не закрила.
Подумки кажу, що я – як дитина.

Прийшла я додому, сиджу і читаю…
Згадала про гроші, а де їх тримаю?
На лиху годину ці гроші збирала.
Пам'ять підводить – куди їх запхала?
Тож соромно дуже – кому розказати?
Боюся, що будуть на мене кричати.

Шукаю, шукаю – конверт був великий,
Заклеєний скотчем, нитками прошитий.
Бо похорон раптом, недуга нівроку.
Усе може бути, навіть до року.
Грошей завше треба, від злодія скрила.
Тепер я не знаю, де їх положила.

Два рази щоденно я ліки приймаю:
Дві білі таблетки – під час снідання,
А три до обіду, четверту ковтаю
Вечором пізно, як спати лягаю.
Часом забуваю. Ой, Боже мій милий!
Таблетки не взяла, бо чаю не пила.

Лиш після молитви лягаю вже спати.
Кольки мене колять. В який бік лягати?
В голові Україна, батьків споминаю.
Лежу на дивані, вервичку шукаю.
Молюся і прошу, щоб Матінка Божа
Була в сні зі мною всю ніч біля ложа.

Загупало серце – краплі корвалолу.
Я вчора їх пила, сьогодні п'ю знову.
Пора мені спати, а я сну не маю.
Тож другу вервичку в цю ніч починаю.
Така моя старість, що й діти не знають.
Подзвонять, приїдуть та й геть від'їжджають.

І сумно на серці стає мені знову.
Іду до сусідів, де маю розмову
Про все наболіле, лихом пережите,
Як в ніч колосочки зривала у житі.
Ось так виживали, як ці пташенята
Із мамою разом – забрали нам тата.

Ранесенько стану, вже дякую Богу,
Що знов я піднялась. На серці тривога.
По радіо чую: біда в Україні.
То молюсь за неї, бідну сиротину.
Біль душу стискає – хочуть розірвати
Вовки ненаситні. Рятуй, Божа Мати!

Та як би не було, а жити ще можу.
Як підвезе хтось, до церкви приходжу.
Сідаю на лавку і молюся Богу.
Болячок не чую. Не маю тривоги.
І тут мені добре, неначе у раю.
Про старість забуду. Що Бог дав – приймаю.

Оце написала, щоб всі добре знали,
Що старість приносить. Щоб Бога благали.
Бо є одна правда: вмирати нам треба.
Бо наша дорога є хресна до неба.
Якою би старість у нас не бувала,
За все Богу дяка, за все Йому хвала.

Під час похорону однієї самотньої бабусі лежали на столі пожовклі клаптики паперу, де вона описала про своє старече життя. Тому не дивуйтесь, що вийшов такий собі нескладний вірш-поема з її життя.

Любі хворі, пишіть до нашого «Місіонаря» про свою старість, чи у вас щось подібне є? Пишіть, щоб ваші вірші також колись внуки і правнуки читали і згадували вас.

Афоризми

Часто хворі говорять: «Вже так як я терплю, мабуть, ніхто не терпить», – бо не бачать і не знають нікого, крім себе!
(Мауріке Делорт).

Не було філософа, який би спокійно переносив біль зубів
(Вільям Шекспір).

Відпочинок, як і все інше, закінчується втомленістю
(Олександр Дюма).

Сила народжується з болю
(Адам Міцкевич).

Коли п'ємо за чуже здоров'я, нищимо власне
(Дж. К. Джером).

Не може бути суспільної справи більш важливішої, ніж боротьба з алкоголізмом
(св. Пій X).

Те, що ми називаємо «стражданням», Господь Бог називає «ти мені потрібен»
(Бруно Ферреро. «Це знає тільки вітер»).

Молитва хворого

Отче Небесний, Ти так нас полюбив, що Сина свого Єдинородного зіслав для нас, бо хочеш кожного, хто вірує в Нього, спасти. Допоможи мені, Господи, щоби я наслідував свого Спасителя у терпеливості та сприймав свою недугу, піддаючись Твоїй волі для користі моєї душі. Допоможи мені, Господи, сприймати терпіння з розумінням, що така Твоя воля, і жертвувати їх в намірі приближення Царства Божого, за спасіння світу, за Церкву, за Батьківщину і в наміренні Святішого Отця. Так мені, Боже, допоможи в Тройці святій єдиний і всі святі! Амінь.

***

Згідно з природою, терпіння є щоденним хлібом людини і постійним елементом її життя. Для чого терпимо? Це велике питання, на яке багато людей не знаходять відповіді і реагують на терпіння бунтом. Та відповідь на це питання знаходимо в Євангелії, де бачимо Ісуса, померлого на хресті і воскреслого в любові до людей. Це і є відповіддю, яка спроможна задовольнити наш розум і наповнити серце. Св. Іван Павло II

БЛАГОРОДНЕ СЕРЦЕ ОТЦЯ

Відразу дві гарні події у житті відзначив у цьому році наш парох о. Володимир Мартинюк: виповнилось 10 років перебування на нашій парафії с. Лучиці Сокальського р-ну і 15 років священства.

Прихід о. Володимира на парафію – це великий подарунок для наших односельчан. Парафіяни щасливі мати за свого духівника таку благородну людину. Кожне спілкування з отцем залишає глибокий слід у душі. Він вміє розрадити стражденного, вселити надію у зневіреного, навернути грішника. Змістовні і переконливі проповіді священика спасають не одну грішну душу.

А скільки сил і старань докладає о. Володимир для оновлення храму Божого. Завдяки отцеві наша церква знову як нова. Всього, що зробив і робить наш отець, – не перелічити. У своїх молитвах він молиться за дітей, за немічних і хворих, за тих, що далеко від дому, за навернення грішників, за нашу неньку Україну.

Наш наставник добрий, терпеливий, є людиною кришталево чистої душі. Своїм особистим прикладом він надихає нас на богоугодне життя, а його простота і щирість – взірець для нас усіх.

Тож нехай Господь Вам та Вашій родині щедро помагає, продовжить вік, примножить Своїх ласк. Нехай Господь Вам, отче Володимире, з неба посилає миру в серці, милосердя, віри, надії, любові, здоров'я, щастя, дарів та плодів Святого Духа на многії літа. ■

З повагою,
вдячні парафіяни с. Лучиці
Сокальського району Львівської обл

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС

■ Слава Ісусу Христу!

Сердечно дякую Ісусу Христу, Матері Божій Марії, св. Йосифу, св. Партенію, св. Миколаю, св. Франциску, всім св. Апостолам, святим, св. Архангелам, св. Ангелам за надані ласки. Дякую за молитву і матеріальну підтримку Папі Франциску, Папі (емериту) Венедикту XVI, Архиєпископу Мечиславу Мокшицькому, Архиєпископу Степану, ігумену Ігнатію (монастир св. Юрія, м. Червоноград), о. Миколі і всім, хто допомагає мені та родині.

Прошу про молитву, бо їду на навчання. ■

З любов'ю,
Валерій Шевченко, м. Великі Мости,
Сокальський р-н, Львівська обл.

■ Слава Ісусу Христу!

Дорога редакціє журналу «Місіонар»!

Хочу через Ваш журнал висловити щиру подяку Господу Богу і всім святим, до яких я молюся, особливо Юді-Тадею, Миколаю Чарнецькому, нашому покровителю міста Жовкви святому Партенію, який ніколи не залишив мої прохання без уваги. Особливу подяку висловлюю Матінці Божій, яка завжди у всякій потребі допомагала у важких життєвих ситуаціях. Хочу сказати всім людям, щоб молилися, бо ніколи Бог нас не залишає, Він повсякчасно думає про нас, тільки довіртеся Йому, і завжди будете вислухані.

З повагою,
п. Марія, м. Жовква, Львівська обл.

■ Шановна редакціє!

Хочу через часопис «Місіонар» скласти щиру подяку Господу Богу, Пречистій Діві Марії, св. Юді-Тадею, св. Анні, св. Йосипу, Матері Божій Неустанної Допомоги та іншим святим, до кого я молилася, за отримані ласки.

Кутинська Юля,
м. Золочів, Львівська обл.

■ Слава Ісусу Христу! Хочу висловити подяку Господу Богу, Пречистій Діві Марії, Святому Йосифові і всім святим за поміч і вислухані молитви. Моя дочка Тетяна завагітніла, вагітність проходила важко. Але завдяки молитві, особливо до святого Йосифа, все обійшлося добре – в нас народився здоровий внучок Станіслав. Ще моя подяка спільноті «Матері в молитві», та жінкам Надії і Зіті, які нас постійно підтримували в молитві.

Надія Злотнік, м.Хуст, Закарпатська обл.

■ Слава Ісусу Христу!

Дякуємо редакції журналу «Місіонар», який ми регулярно передплачуємо і читаємо, за висвітлення цікавих тем. А ще, як члени Апостольства молитви, хочемо подякувати Господу Богу, Ісусу Христу, Матері Божій, св. Миколаю Чарнецькому, св. Анні, о. Піо за вислухані молитви і ласки, які отримує наша родина. Зокрема, внуки Леся і Наталя успішно вступили на державну форму навчання в Івано-Франківський медуніверситет.

З вдячністю Зіновій і Даниїла Лотоцькі,
с. Білявинці Бучацького р-ну Тернопільської обл.

■ На сторінках часопису «Місіонар» щиро дякую Господу Богу, Пресвятій Богородиці, св. Йосифу, св. Юді-Тадею та св. Марті за їх велике милосердя і допомогу у важких, безнадійних обставинах. Хочу поділитися з читачами, як дев'ятниця до св. Марти та Юди-Тадея помагають мені!

Дев'ятницю до св. Юди-Тадея мені подарувала монахиня, до якої я звернулась з проханням, щоб вона помолилась за мою сім'ю. Я тоді мала серйозну ревізію на роботі. Після щирої молитви до Юди-Тадея та молитви монахині все минулося добре. Минуло трохи часу, і дуже хорошу, чесну, побожну, близьку мені людину на роботі звинуватили в крадіжці . Вона дуже переживала, і я порадила їй молитися дев'ятницю до св. Юди-Тадея. Ми молилися двоє, невдовзі вияснилося, що ця людина невинувата. Потім почалися проблеми у мого чоловіка, він довгий час не міг знайти собі роботу. І знову нам допомогло милосердя Боже через молитву до Юди-Тадея. Через рік я завагітніла, але була загроза втратити дитинку. Тоді, шукаючи в Інтернеті дев'ятницю до св. Юди-Тадея (свою книжечку я подарувала жінці, яка дуже хотіла мати дітей, але не могла завагітніти), я натрапила на дев'ятницю до св. Марти, і в мене родився гарний синочок…

Багато разів я чи мої близькі зверталися з молитвою до цих святих і жодного разу нам не було відмовлено в Божій милості. Написала я цього листа для тих людей, хто зараз знаходиться в безнадійних обставинах. Треба вірити і молитися, тоді Божа ласка і милосердя ніколи не покинуть Вас.

Наталя

УВАГА! ПРИЗИ!
Надсилайте свої правильні відповіді на адресу нашої редакції До 27.12.2014 *та отримайте* ПРИЗ!

КРОСВОРД

Підготувала Леся ШТИКАЛО

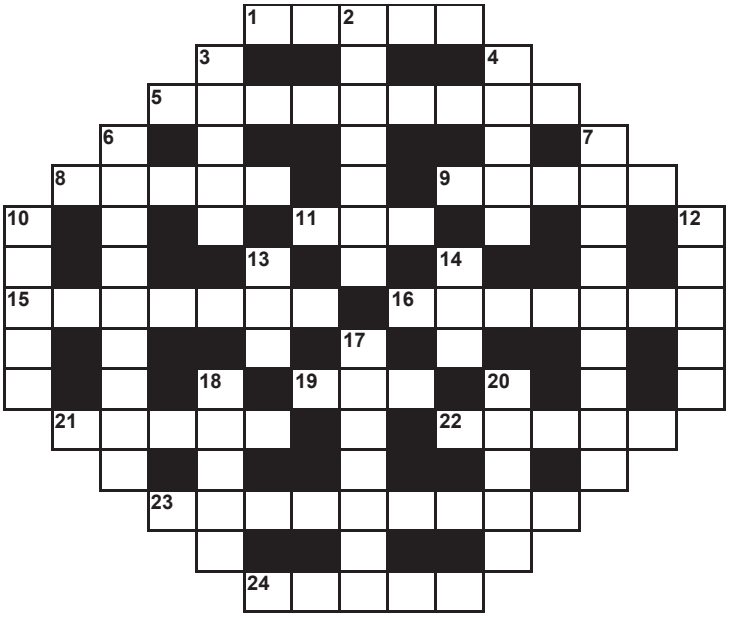

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 1. Знай, дитино, що … та і все, що нам треба: і вода, і гай, і поле – все нам дане з неба. 5. Отець Йосип … – автор пісні «В Єрусалимському храмі». 8. Полюбим, що красне й добре, усе, що від Бога. Це до … й добробуту найкраща дорога. 9. Хвала і тисяч раз … Тобі, Ісусе Дорогий. 11. … рікою пливе. 15. Величина, яка додається до другої величини. 16. Жде його малеча вся, ой, радіє …! І усі-усі дорослі Миколая ждуть у гості (Шевчук Ірина «Миколай, Миколай, Ти до нас завітай»). 19. Квітка. 21. Старовинна золота монета країн мусульманського Сходу. 22. Перша книга «П'ятикнижжя». 23. Один із дев'яти плодів Святого Духа. 24. Міжнародна ріка в Європі.

ВЕРТИКАЛЬНО: 2. Хто іде на поміч людям, бо такий його звичай? То святий наш Миколай! Чудотворець …! (о. Василь Мендрунь, ЧСВВ). 3. … прожити – не поле перейти. 4. Європейська держава. 6. Роман … – автор вірша «Святий Миколай». 7. Прояв Божої милості щодо людини у тій чи іншій формі, тобто у наданні тих чи інших благ. 10. Віра є корінь, … – стовбур, а любов – плід (святий Єфрем). 12. Християнський привіт: «… Ісусу Христу!». 13. … – є любов. 14. 365 або 366 днів. 17. Яка …, який рай: іде святий Миколай! 18. Столиця європейської держави. 20. Бог є справедливий …, котрий за добре нагороджує, а за зле карає.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД «МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ», ОПУБЛІКОВАНИЙ У ЧИСЛІ ЗА ЛИСТОПАД 2014 РОКУ:

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 3.Голос. 6.Добромиль. 9.Роман. 10.Автор. 13.Архів. 14.Марія. 17.Розум. 18.Серце. 21.Львів. 22.Щастя. 25.Візитація. 26.Поміч.
ВЕРТИКАЛЬНО: 1.Добро. 2.Догма. 4.Доказ. 5.Слово. 7.Подія. 8.Монах. 11.Христос. 12.Лічниця. 15.Луцьк. 16.Честь. 19.Місія. 20.Намір. 23.Синод. 24.Нація.

ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД НАДІСЛАЛИ:
№9/2014, кросворд «Літера З» – Козак Ганна, м. Судова Вишня Мостиський р-н, Львівська обл.
№11/2014, кросворд «Митрополит Андрей Шептицький» – Андрушків Іван, с. Колоденці, Кам'янко-Бузький р-н, Львівська обл.

ГОДИНА ЛАСК НЕПОРОЧНО ЗАЧАТОЇ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ

“Година Ласк Непорочно Зачатої Пречистої Діви Марії” – цілеві молитви і розважання – це запалений смолоскип, який огріватиме серця вірних шанувальників Матері Божої Містичної Троянди. Пречиста Діва 11 разів появлялася сестрі кармелітці Пєріні і в одній із своїх появ лагідним та люблячим голосом промовила:

“Я – Непорочне Зачаття, Мати усіх ласк і Мати Мого Улюбленого Сина Ісуса. Моїм бажанням є, щоб кожного року 8 грудня опівдні була відбута Година Ласк. Багато духовних благодатей і фізичних благословень отримають ті, які безперервно будуть молитися цієї години”.

Троянда є знаком любові, а Марія називається трояндою через любов, якою її Серце палало завжди до Господа Бога і до нас.
Людська природа в Ісусі Христі злучена з Божою природою в одній тільки особі – Особі Предвічного Слова. Отже, Серце Ісуса є Серцем Бога і як таке заслуговує на честь і шану. На думку нашої Церкви, якщо почитаємо знаряддя мук Відкупителя тому, що тільки діткнулися Його Тіла, то наскільки більше ми повинні почитати саме Його Серце, злучене з Особою Божого Слова. Св. Церква проголошує і підтримує цю побожність.

Вимоги Години Ласк

1. Початок одногодинної молитви-розважання – 12 година дня кожного 8 грудня, у празник Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії за григоріянським церковним стилем (Годину Ласк можна відмовляти також 22 грудня – у празник Непорочного Зачаття за юліянським церковним стилем).
2. Година цієї молитви-розважання повинна бути безперервною, без відволікань на розмови, телефонні дзвінки, стук у двері тощо.
3. На початку треба тричі відмовити 50-й покаянний псалом, відтак решту часу молитися вервичку, інші молитви, співати побожні пісні, розважати над Страстями Ісуса Христа, молитися у цей час за свою Батьківщину, Церкву, родину, сім’ю.

Примітка:
Пречиста Діва Марія просила, щоб цю практику поширити на увесь світ - щоб зблизити людей до Бога і щоб Ісус Христос був люблений кожним серцем. Це є вічна пісня Непорочного Серця Пречистої Діви Марії, тому вона повинна бути також і піснею наших сердець.

ВІТРАЖІ
на склі

Вікно – очі будівлі.
Зробіть Ваш погляд на світ яскравішим!

ВИГОТОВЛЕННЯ та УСТАНОВЛЕННЯ
вітражів будь-яких розмірів у храмах, каплицях, будинках.

Виконуємо всі види робіт:
проектування, виготовлення, встановлення вітражів у герметичні склопакети та конструкції ПВХ, алюмінію.

РЕСТАВРАЦІЯ
старих віконних конструкцій

Звертайтесь за тел.: 067-307-13-39
093-006-1-007

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
НАШ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС
“МІСІОНАР”!
Передплатний індекс – 23959
У нашому часописі Ви можете розмістити свою рекламу. Звертайтеся!
НАШІ КОНТАКТИ: тел. (032) 255-38-15, e-mail: misionar@ukr.net